

Almanya imparatorluk sistemine mi dönecek?

İkinci Dil Kurultayının son toplantısına ait intibalar: Üstte: 1 — Son toplantıdan çıkış. 2 — Reiscümhur Hazretleri ve Başvekil İsmet Paşa Hazretleri. 3 — Türk Dili Tetkik Cemiyeti yeni reisi Saffet Bey. Altta: 1 — Fazıl Ahmet Bey şiirini okuyor. 2 — Kurultayda bulunan hanımlar kurultay marşını söylüyorlar. 3 — Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti azasından Hasan Cemil Bey hikâyesini söylüyor. Ortada: 1 — Başkan Kâzım Paşa Hazretleri. 2 — Türk Dili Tetkik Cemiyetinin yeni reisi, umumi kâtip ve azası ilk toplantılarını yaptılar....

İkinci Türk dili kurultayı çalışmasını bitirdi..

İkinci dil kurultayının kapanışı

Dolmabahçe sarayında toplanan İkinci Dil Kurultayı altı gün süren çalışmalarından sonra dün yeni merkez heyetini seçerek dağıldı. Memleketin bir çok yüksek bilgileri tarafından o kadar çok tez ve etütler hazırlanmıştı ki bunların ayrı ayrı okunması ve anlatılması kurultayın günlerce değil, haftalarca toplanmasına bağlıydı. Bu ise tabii mümkün değildi. O nun için tezlerin ve etütlerin bir kısmını yeni intihap edilen merkez heyetine bırakmak mecburiyeti hasıl oldu.

Bununla beraber birinci Türk Dili Kurultayı gibi altı gün süren

Mehmet ASIM

(Devamı 4 üncü sayfanın 1 inci sütununda)

Almanya imparatorluğa döndüğü gün harp kopacak

Londra, 23 (A.A.) — Deyli Telegraf - Daily Telegraph'ın Berlin muhabiri bildiriyor:

İyi haber alan bir anglo - sakson müşahide göre, iktisadi meseleler, Almanyanın imparatorluk sistemine avdetini mucip olacaktır. Bunu, muahedelerin yeniden tanzimi ile bazı arazinin Almanya'ya iadesi teşebbüsünü takip edecek ve bütün bunlar yapılamazsa harp, kaçınılmaz bir şey olacaktır.

Dün komisyonların raporları okundu

İkinci Türk dili kurultayı, Kâzım Paşanın Başkanlığı altında, dün son toplantısını yaptı.

Birinci celse, her gün olduğu gibi, saat on dörtte açıldı. Dinleyicilerin ön safında profesör Gize,

Yusuf Akçura Bey, profesör Samoiloviç ve üniversite menşupları gözükiyordu. Bilhassa, Fazıl Ahmet Beyin saf Türkçe bir şiir

(Devamı 9 uncu sayfanın birinci sütununda)

Selânikte ihtilâl olmadığı anlaşıldı

Yunanistanda suikastçılar neler yapacaklarmış

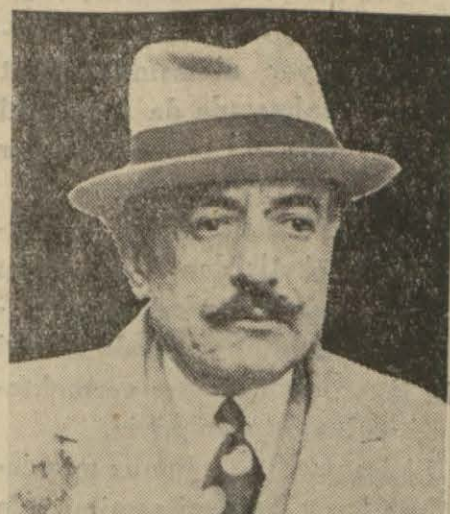
Bir miralay tevkif olundu; Hükûmeti devirmek isteyen elli zabıtmış!

General Plâstras

Atina, (Hususi) — Son meydana çıkarılan darbe hükûmet hakkındaki tahkikata ehemmiyetli bir surette devam edilmektedir.

Muhalef gazeteler, bir darbe

General Kondilis

hükûmet hareketi keşflediği hakkındaki haberlerin, harbiye nazırı General Kondilisin diktatörlük

(Devamı 9 uncu sayfanın 4 üncü sütununda)

Celâl Bey son kontenjan listelerini anlatıyor

Harici ticarete düsturumuz: "Malımızı alanın malını satın almak.."

Son listeler memleketin satınalma kabiliyetine göre hazırlanmıştır.

Ankara, 23 (A.A.) — İktisat Vekili Mahmut Celâl Beyefendi, yeni kontenjan kararnameşi münasebetiyle müracaat eden Anadolu ajansı muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

1 — Birinci teşrin 1934 - Mart 1934 devresine ait olan yeni kontenjan kararnameşi çıkmıştır.

Kontenjan, buhranın doğurduğu zaruretlerin ifadesidir ve fevkalâde zamanlara mahsustur.

Bu sebepten cumhuriyet hükümeti, kontenjan miktarlarını memleketin hakiki ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde çoğaltmağa ve sistemini ıslah ve basitleştirmeğe hususi bir ehemmiyet veriyordu:

Bu defa ilân ettiğimiz kontenjan listeleri memleketin "satınalma,, kabiliyetine göre normal had-

İktisat Vekili Mahmut Celâl Bey..

dini bulmuştur denilebilir. Bize, bu imkânı veren, geçen senedenberi sıkı bir surette çalışarak devletlerle anlaştığımız kliring sistemidir. Bu sistem ile ödeme muvazenesi esasına bağlı hakiki teadülü elde etmiş bulunuyoruz.

Kliring listelerinde yazılı eşya kayıtsız ve kolaylıkla memlekete

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Sanayi muntakalarında bir tetkikin intibaları

Ayancıkta Zingal şirketinin kereste fabrikası

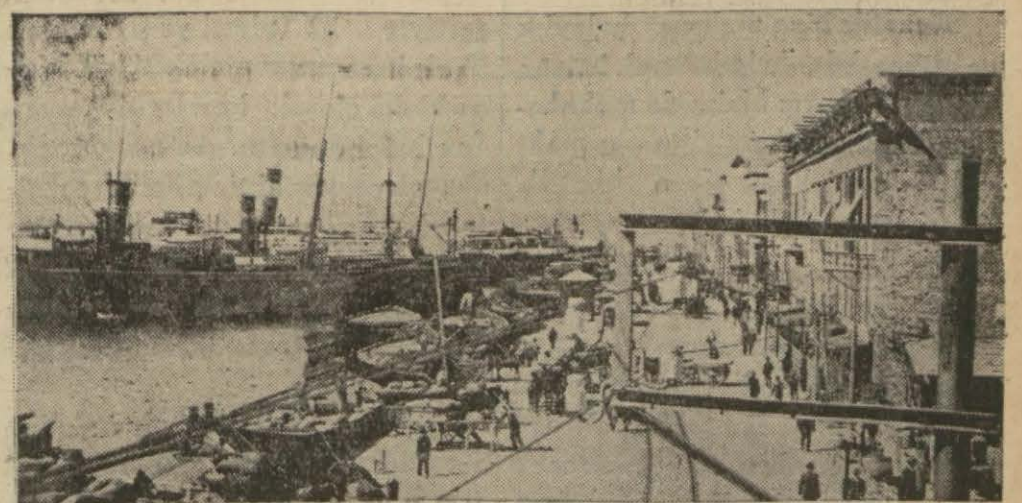
— 5 —

(Zingal) şirketinin asıl fabrikası Karadeniz sahilinde (Ayancık) tadır. Fabrikanın binaları ve tesisatı (Ayancık çayı) ile Karadeniz arasına sıkışmış arazi parçası üzerinde bulunuyor. Bu çayın su cereyanından istifade edilerek suni kanallar açılmış, küçük göller yapılmış, büyük ağaç tomruklarını fabrika içerisine sevkeden mihaniki vasıtalarla bu kanallar ve göller birbirine birleştirilmiş, bu sayede insan ve hayvan kuveti ile yerinden oynatılması bile mümkün olmiyan büyük tomruklar ha-

vai hatlardan gelerek kendi kendine fabrikaya giriyor, orada biçki makineleriyle tabaka tabaka kesiliyor, bir adamın el testeresiyle sabahdan akşama kadar kesemeyeceği ağaçlar burada makine testerelerinde makasla kâğıtgesilir gibi biçiliyor. Sonra keresteler tasnif ediliyor, Kerestelere ikinci, üçüncü derecede gene makinelerle icap eden şekiller veriliyor, nihayet satışa arz edilmek üzere anbarlara gidiyor.

Mehmet ASIM

(Devamı 8 inci sayfanın 1 inci sütununda)

İzmir 9 Eylül sergisinin açılma günü çok yaklaştı. Bugün sergi hazırlıkları tamamiyle bitirilmiş bulunuyor, beynelmilel İzmir Panayırında bu sene Sovyetler ve İngilizler de birer pavyon yaptılar. Bu husustaki yazımızı üçüncü sayfamızda bulacaksınız, Burada gördüğünüz resim İzmir limanından bir görünüşü tesbit ediyor..

TELGRAFLAR

Sovyet memurlarına işkence yapılıyor Sovyet hükümeti Japon-yayı protesto etti.

Londra, 23 (A.A.) — Royter ajansının Moskovadan haber aldığına göre, Şark çin demiryollarında tevkif edilen Sovyet memurlarına suçlu olduklarını itiraf ettirmek maksadıyla çok fena muamele ve işkence yapılmıştır. Son olarak on altı kişi daha tevkif edilmiştir.

Harbin baş konsolos vekili Şi-liuben'deki Japon hariciye nezareti mümessiline bir protesto göndermiştir.

Japon Militarist fırkası dünyayı kana boyamağa hazır

Londra, 23 (A.A.) — Royter a-

jansından:

Moskovada çıkan İzvestiya gazetesi diyor ki: "Şarkî Çin demiryolunun Sovyet hükümeti tarafından Mançuko hükümetine satılması hakkında cereyan eden müzakerat münasebetiyle çok vahim itham ve mukabil ithamlar serdedilmektedir. Japonya, bir kaç milyon dolar tasarruf etmek maksadıyla demiryoluna avziyet eylemek niyetindedir. Demek oluyor ki, nüfuzu malûm olan Japon militarist fırkası, bugün, bir kaç para için dünyayı ateşe vermeğe ve kana boyamağa hazırdır.,,

Şuşniğ—Musolini görüşmeleri ve İtalyan gazeteleri

Roma, 23 (A.A.) — Bütün gazeteler, iki Başvekilin mülakatına büyük bir ehemmiyet veriyorlar ve bunun Avusturyanın millî ve beynelmil tarihî için büyük bir ehemmiyeti olduğunu kaydediyorlar.

Gazetelere göre, görüşmenin esas şü üç nokta üzerinde toplanmaktadır.

1 — Avusturyada rejimi yıkmak ve yabancı yardımlarla an-

bus - anchluss - u hazırlamağa mütemail tarruz halinde bulunan siyasi bir akalliyetin mevcudiyeti,

2 — Avusturyada buna muhalif temayülde ve en son fedakârlıkları yapmağa hazır olarak mücadeleye amade büyük bir ekseriyetin mevcudiyeti,

3 — En büyük Avrupa garp kuvvetlerinin Avusturyanın istiklâlini kurtarmak hususunda anlaşmış olmaları.

Amerika yeni harp gemilerinin siparişini verdi

Vaşington, 23 (A.A.) — Birleşik Amerikanın deniz kuvvetlerini arttırma programına göre, bahriye nezareti, muhtelif destegâhlarla 24 harp gemisi inşası için mukave-

girmektedir. İthaline müsaade ettiğimiz malların mukabilinin mülâka Türk malı mübayaası suretiyle çıkarılması mecburidir. Bu tarz hareket, harice fazla döviz tediyesinden bizi koruduğu gibi alıcı cephesinden de hiç olmazsa istihlak ettiği malın lüzumsuz pahalılaşmasına mani olmuştur.

Yeni kontenjan kararnamesini okuyanlar "M., listesinin kaldırılmış olduğunu görecektir, birçok devletlerle anlaşma yaptığımızdan ve bunlar haricinde kalan adede ancak bir ikiye münhasır diğer devletlerle de müzakere halinde bulunduğumuzdan, artık bu listenin faydası kalmamıştır.

Kezalik bize mahsus kolaylık ve müsaadelerde bulunmak istiyen devletlere karşı bizim de mukabelede bulunabilmemizi temin maksadıyla yeni kontenjana bir "T., listesi ilâve edilmiştir.

Bu suretle, bugün, harici ticaret münasebetlerimizin en büyük kısmı ödeme muvazenesi esasına müstenit anlaşmalar dahilinde tanzim edilmiş ve kontenjan sistemi de bu anlaşmaları kolaylaştıracak hale getirilmiştir. Bu anlaşmalara dahil olan memleketler son sene rakamlarına göre ihracatımızın yüzde 63 ünü almakta ve ithalatımızın yüzde 76 sı da bu memleketlerden gelmektedir. Bu nisbetler halen müzakere halinde bulundu-

leler yapmıştır. On bir harp gemisi hususî destegâhlara, on üçü de hükümet destegâhlarına ismarlanmıştır.

ğumuz memleketlerin inzimamiyle yükselecektir.

Yeni anlaşmalar yaptığımız memleketlerin vasi ithalat kolaylığı bu memleketler emteası ve ithalatının hususiyetlerine memleketimizi alıştırmakta ve bilhassa makineler ve sınaî tesisatını icap ettireceği yedek ve değişik parçalar noktasından kendilerini memleketin daimi furnisörü haline getirmektedir.

Ihracat mevsiminin başlangıcında bulunurken umumî kliring hesaplarının neticesini herkesin bilmesinde fayda vardır: Cumhuriyet merkez bankasının kayıtları uzun ve kısa vadeli olmak şartıyla 27 (yirmi yedi) milyon Türk lirasının memleketimiz lehine bloke olarak kasalarında mahfuz bulunduğunu göstermektedir. Demek oluyor ki ticarî münasebette bulunduğumuz muhtelif memleketler, hesaplarını kapatmak için piyasamızdan bu miktarda Türk malı satın almak mecburiyetindedirler.

Aşağı yukarı bütün memleketler mütakabil kontenjan ve ticaret üzerinde kayıtlar koydukları zaman ticaret kredisinin muhtel olduğu ileriye sürülmüş ve bilhassa ticaret kredisinin haleldar olmasından endişe edilmişti.

Yeni kayıtlarımız gösteriyor ki,

Dünya Yahudi kongresi

Cenevre, 23 (Hususî) — Dünya yahudi kongresinde İngiltere yahudileri mümessili M. Henrik, nazi Almanyasına karşı İngilterede yapılan boykot hareketinden alınan neticeleri anlatmış, işçi fırkasının bu yolda yahudi teşkilâtıyla birlikte faaliyet gösterdiğini kaydetmiştir.

Amerika mümessili M. Marganas Amerikada, dört milyon Amerikalı yahudiden başka yirmi milyon Amerikalının boykota iş-tirak ettiğini söylemiş, bunun neticesinde son on iki ay içinde Almanyanın Amerikaya olan ihracatının yüzde 42 nisbetinde düştüğünü, buna mukabil Amerikadan Almanyaya ihracatın yirmi milyon dolar fazlaştığını izah etmiştir.

Diğer memleketler yahudilerinin mümessilleri de boykotaj hareketinin, Alman yahudilerinin hakları tanınmaya kadar devam edeceğini söylemişlerdir.

Üç vekil İstanbula geliyor

Ankara, 23 (Hususî) — İktisat, Nafia ve Maliye Vekilleri bugün İstanbula hareket ettiler.

Haydut Alkapon

Atlanta - Georjia - Corciya, 23 (A.A.) — Hapishane memurları meşhur haydut Al Kapone - al Capone'nin Sanfransisko körfezindeki Alkatraz adasına gönderilenler arasında bulunduğunu bildirmektedirler.

kliring sistemi dahilinde, ikinci kânun 1934ten otuz temmuz 1934 tarihine kadar ticaret âlemimizin haricinden bulduğu kredi miktarı (yirmi bir) milyon lirayı geçmiştir.

Türkiye, millî ve hayati ihtiyaçlarını memleket dahilinden temin etmek gayesiyle, bir kısım ham maddelerini mamul hale koyarak sanayi hareketi vücuda getirir ve her memleketle münasebetlerinde ödeme muvazenesi esasına göre hakiki teadül elde etmek isterken bazı endişelere cevap vermek ihtiyacını duyuyor.

Türkiye, otarşik yani bütün ihtiyaçlarını kendi hudutları içinde temin etmeği ister bir siyasetin zebunu değildir. Türkiyenin bugünkü bünyesi ve coğrafi vaziyetimilletler arası ticarete kendisinin de yer almasını, iktisat ve ticaret sahasında da medenî milletler ailesinin mütemmim bir ferdi olmasını icap ettirir.

Ticari münasebette bulunduğumuz memleketlerden bize karşı pasif olanlara satış kabiliyetlerinin son haddine varabilmeleri için lâzım olan imkânı vermektir, ve bunda samimiyiz.

Bizim pasif olduğumuz memleketlere karşı ise aynı samimiyetle hakkımızı aramaktayız. Buna ait noktaî nazarımız da gayet açıktır. Bizim "Monnaie d' Echange", yani ödeme vasıtamız ancak ihraç mallarımızdır. Hakikat böyle olunca harici ticarete düsturumuz ancak: "Halımızı alanın malını satın almak,, tir.

HUSUSÎ HABERLER

Memurin kanununda tadilat yapılacaktır

Ankara, 23 (Hususî) — Öğrendiğime göre, memurin kanununda tadilat yapılacaktır. Meri kanun divanı muhasebat umumî heyetince tetkik, yapılacak tadilat tesbit edilmiştir. Divanın, yapılımasını muvafık gördüğü tadiller arasında memurin kanununun birinci madesindeki "Açıkta kalmış memurlar mevcut oldukça bunla-

rin derecelerinde veya bir derecedununda münhal memuriyetlere hariçten memur alınmaz.,, Fıkra bulunmuştur. Bu fıkra tatbikatta karışıklıkları mucip olmaktadır. Binaenaleyh bu mevzu memurlardan liyakat itibarıyla terfi müstahak olanların terfielerine mani olmayacak şekilde tadil edilecektir.

Rüşdiye mezunları orta mektep mezunu sayılacaktır

Ankara, 23 (Hususî) — İşgal esnasında yanan mekteplere devam edenlerin, tasdikname, şahadetname almak üzere maarif vekâletine yaptıkları müracaatlar devam etmektedir. Vekâlet, bu mektepleri o zamanki vaziyetlerini tetkik ederek müracaatte bul-

nanlara icap eden cevapları vermektedir.

Rüşdiye mektepleri mezunlarının orta mektep mezunu sayılmaları maarif vekâletince vilâyetlere tamim edilmiştir. Rüşdiye mezunları memurların sicilleri ona göre tadil edilecektir.

İzmir—Kasaba demiryolu şirketi bir milyon yüz bin liralık buğday almak istiyor

Ankara, 23 (Hususî) — Buğday mübayaası için müracaat eden şirketlerle ziraat bankası arasında müzakereler başladı. Şirketlerin şimdilik istedikleri buğday kırk bin tondur. Bundan başka

İzmir — Kasaba demiryolu şirketi de bir milyon yüz bin liralık buğday mübayaasına taliptir. Şirket bu buğdayları haricteki hissedarlarına divirdant mukabili ihraç edecektir.

Türk—Avusturya ticaret anlaşması

Ankara, 23 (Hususî) — Türkiye — Avusturya ticaret anlaşması Vekiller Heyetine sevk edildi. Cumartesi günü tasdik edilecek ve meriyete konacaktır.

Şirketlerin harice gönderecekleri faiz

Ankara, 23 (Hususî) — Şirketlerin harice gönderecekleri faiz ve dividendların dövizle gönderilmeyerek ziraat bankasının elindeki buğdaylardan gönderilmesi kararlaştırılmış ve şirketlere tebliğ edilmiştir.

Zabitanın terfi listesi

Ankara, 23 (Hususî) — Zabitanın terfi listesi bitmiştir. Cumartesi günü Yüksek tasdiğe gönderilecektir.

Banka mürakipleri işe başlıyor

Ankara, 23 (Hususî) — Bankaları kontrol edecek olan hükümet mürakiplerinden Kemal Süleyman Bey burada işe başlamış, bankaların kambiyo blâncolarını tetkik etmiştir. Diğer mürakip Abdülkadir Bey yakında İstanbula gidecektir.

Mektepler eski nüfus tezkerelerini kabul etmeyecek

Ankara, 23 (Hususî) — Mektep idareleri, arap harfleriyle yazılı nüfus tezkerelerinin kabul edilmeyeceğini alâkadarlara bildirmişlerdir. Cumhuriyet nüfus defterleriyle müracaat etmeyen mekteplere kabul edilmeyecektir.

Kurultaydan Notlar

— Altıncı gün —

Besim Atalay, Ahmet Cevat, Ali Canip, Zet Ulvi, Naim Hâzım, Hasan Resit, Refik Celâl Sahir, Yakup Kadri.

Kutu olsun.

Sevimli ve değerli Fadî Ahmet, karışık türkçe ile yazdığı güzel şiirle Kurultaya tatir bir gönül sarhoşluğu havası uyandırdı. Bu "Kuşuk,, okurlara öteki sayfalarda sunuluyor.

Türk Tarihi Tetkik Cemiyetinden Türk Dil Tetkik Cemiyetine selâm! Hasan Cemil Beyin güzel hitabesi, kardeş cemiyetlerin birbirlerine gönülden temin içli bağlıklarını söylüyordu.

Kurtarıcı, Kurultayın ilk gününden son gününe değin bütün toplantılarda bulundu. Bu yüce varlıkları ki Kurultayın değeri arttı. Kurultay Başkanı Kâzım Paşa, bu ünlü varlığı kutulayıp Kurultayın ve kendisinin ona karşı duyduğu sonsuz sevgi ve saygıyı tekrarladıktan sonra ayağa kalktı: — İkinci Dil Kurultayı kapanmıştır! . . . Ve Kurultay marşının tatir müstakil....

Malatya mebusu Dr. Hilmi Bey, haklı bir heyecan ile doluyor. Sebebi ortada: Başkanlık kürsüsünün iki yanında ve arkasında yer alan genç hanım kızları Hilmi Beyin hazırladığı Kurultay marşını söyleyecekler, köçman kuyluklu piyanonun etrafına toplanan müzisyenler bu marş çalacaklar.

Oturuş, Kurultay marşının güzel nağmeleri içinde açıldı.

Komisyenlerin geceli gündüzlü çalışmaları ile yazdıkları raporlar, kurultay toplantılarında yarı kalmış veya tam bir son almamış işleri birer birer "netice,, lere bağlıyordu: Kurultayca da uygun görülen bu kararlarla yeni merkez heyetine oldukça ehemmiyetli işler verildi.

Yeni merkez heyeti, büyük önderimizin çok değerli alakası ile bu işleri de, daha büyüklerini de kolayca başaracaktır.

Safvet Bey gibi herkesçe sevilip sayılan ve her zaman tuttuğu işi mutlaka başardığına inanılan bir başkan.

İbrahim Necmi gibi Gazî yoluna ve dil işine canla başla sarılmış bir "Kamuluk yazganı,,

Dil işinin değerli ve çalışkan gönüllüleri:

Amerika ne istiyor?

"Il Popolo d'Italia" yazıyor: Amerikantın en meşhur iktisatçılarından M. Wallace yukarıdaki unvan ile bir kitap neşretmiştir. Wallace büyük bir iktisatçı olmakla beraber Roosevelt hükümetinin memurlarından bulunan yüksek bir simadır.

Gerek kitabın mevzuu ve gerekse müellifinin kazandığı şöhret dolayısıyla bu kitap, fevkalâde dikkat nazarı mızı celbetmiştir.

Kitabın mevzuu şudur: Birleşik Amerika hükümeti, dışarı olduğu müthiş inhitattan kurtulmak isterse, önünde üç yol vardır:

- 1 — Kati bir iktisadi autarchie.
- 2 — Avrupa ve bütün cihan memleketleri ile ticarete müşterek mesai.
- 3 — Ve yahut bu iki sistemin arasında mevcut bir sistem.

Fakat her sistemde muvaffak olmak için hükümetçe ilk evvel iktisat sahasında bir plân ve daha doğrusu iktisadi bir program tertibi lâzım gelir.

Amerikadaki buhran esas itibariyle ziratten doğmuştur. M. Wallace Amerika ziraati hakkında aşağıdaki mütaleada bulunuyor:

1934 senesinin sonunda pamuk zeriyyatından on beş milyon "acr" kadar tenzil edeceğiz. Mısır ziraatında yirmi milyon "acr", tütünde yarım milyon "acr" i gözden çıkaracağız. Buğday ekim sahasında da yedi milyon "acr" tenzil olunursa heyeti mecmuası 43 milyon "acr" i bulunur. Birleşik Amerika devletlerinde bu kadar az ekilmese tabiidir ki, istihsalat ve dolayısıyla ihracat azalmış olacaktır.

Wallace mütaleasına şu suretle devam ediyor: Amerikanın iktisadi vaziyetini ne kadar derinden tetkik edersem, vaziyetin o derece korkunç olduğuna kani olurum. Bunun için Amerikanın iktisadi vaziyeti ehemmiyetle nazarı dikkate alınmağa değer bir mesele olmuştur. Bu suretle hemen bir plân hazırlamalı, bütün millet bu plânla alakadar olmalı, ve tabiiatta son derece ileriye gidilmelidir.

M. Wallace eski serbest iktisat nazariyelerini terkediyor ve bu nazariyelerin "yıldızı epeyce zamandan beri sönmüştür" diyor.

M. Wallace, serbest rekabetin kahramanı olan adam Smith'in nazariyelerini şu tarzda reddediyor:

Adam Smith ticarete laissez faire (kendi haline bırakmak) sistemleri ile, bütün cihanda bir tevazün husule getireceğini zannetmiştir. Fakat tecrübeler göstermiştir ki, bu acı laissez faire sistemi cihana hiç bir refah getirmemiştir.

Kati rekabet, gerek memleket dahilinde ve gerekse umum cihanda servetleri tahammül edilmeyecek bir surette temerküz ettiriyor ve bundan vahim neticeler çıkıyor. Tazyik fazla laştıkça ya harp zuhur eder ve yahut dahili bir inkılâp vukubulur.

Eski sistemin esasları bu idi. Biz bu sistemleri kaldırdık. Fakat serbest ticareti ve serbest mahsulât sistemlerini tam manasiyle kaldırmıyoruz. Bununla beraber bir usul ve sistem tah-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

ŞEHİRDE

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde

Kaç talebe okuduğu tespit edildi

Ecnebi ve akaliyet mekteplerinin yeni ders senesi kadroları Eylülden itibaren yapılmaya başlanacaktır. Bu münasebetle İstanbul maarif müdürlüğü İstanbulda bulunan ecnebi ve akaliyet lise, orta ve ilk mekteplerin adetlerini ve bunlarda okuyan talebe miktarını gösterir bir cetvel hazırlamıştır. Yeni kadro bu cetvele göre tanzim edilecektir.

Musevi mektepleri:
2599 talebesi olan 32 ilk mektep, 476 talebeli bir lise;

Ermeni mektepleri:
4522 talebeli 31 ilk mektep, 1893 talebeli beş lise.

Rum mektepleri:
6292 talebeli olan beş ilk mektep, 436 talebeli olan iki orta mektep; 4382 talebeli olan beş lise.

Fransız mektepleri:
İlk mekteplerde 1161 talebesi vardır. 2523 talebeli sekiz orta mektep, 2212 talebeli olan altı lisesi vardır.

İtalyan mektepleri:
790 talebesi olan sekiz ilk mektep, 254 talebeli bir orta mektep, 314 talebeli olan bir lise.

Amerikan mektepleri:
1453 talebeli dört orta mektep, 101 talebeli bir lise.

Alman mektepleri:
828 talebeli olan bir lise.

Diğer mektepler:
Bir İran mektebi: 118 talebesi vardır. Üç Bulgar ilk mektebi: 271 talebesi vardır. Bir Yugoslav ilk mektebi: 81 talebesi vardır.

Gümrükler Vekili

Gümrükler ve inhisarlar vekili Ali Rana Bey dün inhisarlar umum müdürlüğünde meşgul olmuş, bir aralık gümrük baş müdürü Seyfi Beyi oraya çağırarak kendisiyle görüşmüştür. Rana Beyin bu akşam Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

Polonyalı seyyahların teşekkürü

On beş gün evvel tetkikatta bulunmak üzere şehrimize Polonyalı seyyahlar gelmişti. Bu seyyahların reisi vali ve belediye reisi Muhittin Beye dün bir mektup göndermiştir. Mektupta, İstanbulda kendilerine karşı gösterilen misafirperverlikten memnuniyetle bahsedilmekte ve teşekkür olunmaktadır.

9 Eylül SERGİSİ

Sovyetler ve İngiltere sergide pavyon hazırlattılar

Dördüncü beynelmilel 9 Eylül panayırı önümüzdeki pazar günü Başvekil İsmet Paşa Hazretleri tarafından açılacaktır.

Panayır, memleketimizde şimdiye kadar görülmemiş bir mükemmeliyette hazırlanmıştır. Bu mükemmeliyet hariçten de iştirakleri çoğaltmıştır. Panayıra Sovyet Rusya, İngiltere, Irak gibi bazı memleketler geniş mikyasta iştirak etmişler, pavyon hazırlamışlardır. Panayırda çok güzel pavyonlardan biri de İş bankasıdır.

Panayıra İstanbuldan da yüz kadar yerli firma iştirak etmiştir. Panayırda bütün pavyonlar tutulmuştur.

Panayırda, mensucat, halı, elektrik makineleri, ecza, mobilye, gıda sanayiinden şeker, makarna, bisküvi, çikolata gibi maddeler, ıtriyat, çimento gibi eşyalar gösterilecektir. Panayırda bir de istihbarat bürosu teşkil edilmiştir.

Başvekil Paşa Hazretleri yarın Gülcemal vapuru ile İzmir'e gideceklerdir. Denizyolları işletme idaresi, bu mühim panayır münasebetiyle İzmir'e gitmek isteyenlerin çok olacağını düşünerek tedbir almış, bilet ücretlerini fevkalâde ucuzlatmıştır. Gücemal vapuru ile her isteyen İzmir'e gidebilecektir. Birinci mevki ücreti yirmi altı lira, ikinci mevki on altı, üçüncü mevki dokuz, güverte üç buçuk liradır. Birinci mevki için alınan yirmi altı liraya yemek ücreti de dahildir. Yolcular vapurunda İzmir'de durduğu üç gün zarfında geceleri vapurda kalabileceklerdir.

Panayırın devamı müddetince İzmir'de büyük şenlikler ve eğlenceler yapılacaktır.

Sokaklarda satılan pis ve acı yağlar

Köylü kıyafetinde bazı kadınların sokaklarda karışık ve fena yağlar sattıkları, kendilerine saf bir tavır vererek halkı kandırdıkları görülmektedir. Belediye, bu gibi kıyafetli kadınların ellerindeki pis ve acı yağların hemen müsadere edilmesini şubelere bildirmiştir.

Gazetecilerin dilekleri

Dün matbuat cemiyetinde bir toplantı yapıldı

Dahiliye Vekâleti Matbuat umum müdürlüğü memleket işleri müşaviri Sadri Etem Bey dün Matbuat Cemiyetinde Matbuat Cemiyetinin azasiyle hasbihalde bulunmuştur. Toplantı on buçuktan on ikiyeye kadar devam etmiştir. Toplantıda gazeteci arkadaşlar tarafından muhtelif meseleler hakkında temennilerde bulunulmuştur.

Gazeteciler, bir Matbuat barosunun kurulması ve gazetecilerin mesleki faaliyetlerini başarabilmeleri için kendilerine hükümet makamlarınca yardım gösterilmesi ve direktif almak için gazetelerin Ankara ile süratle ve meccanen telefonla konuşabilmelerinin temini temennilerinde bulunmuşlardır.

Pazar günü saat on buçukta tekrar toplanacaktır. Bu toplantıda, Matbuat Cemiyeti azası olsun olmasın, fıkrâ muharrirleri, romancılar, hikâyeye yazarlar da bulunacaktır.

Başvekil paşanın ve vekillerin seyahatleri

Ziraat Vekili Muhlis Bey dün Karadeniz vapuriyle Trabzona gitmiştir. Vekil Bey şarkta bir tetkik seyahati yapacak, Karsa kadar gidecektir. Seyahat uzun sürecektir.

Diğer taraftan, öğrendiğimize göre, Başvekil Paşanın şark vilayetlerine yapacağı seyahate Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey de iştirak edecektir. Seyahat Eylülün ilk günlerinde başlayacaktır.

Başvekilimizin zevcesi Hf. bir kaza atlattı

Haber verildiğine göre Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin refikaları Hanımefendi bir deniz kazası geçirmişlerdir.

Başvekilimizin refikası Hanımefendi Yalovada bulunmaktadırlar. O, Gazi Hazretlerinin çiftliklerindeyken, bir banyo yapmak üzere denize girmişler, denizde buldukları sırada derince bir yerde, boğulma tehlikesiyle karşılaşmışlardır. Hanımefendi, derhal ertaftan yetişenler tarafından kurtarılmışlardır. Sıhhatleri iyidir.

Başvekilimize ve zevcesi Hanımefendiye "Geşmiş olsun," denir.

İŞARETLER

Dil değişmesi ve Edebiyat dili

İkinci dil kurultayı konuşmalarını bitirdi. Dil kurultayı çalışmasına başlarken dil davasında ve umumiyetle düşünce işlerindeki değişmeleri ortaya koymuştu. Kapanırken de bu davalara yeni bir ışık, olgun bir manzara verdi.

Bu ışık altında dilden dile geçişin mantığını ve dilden dile geçerken ruhların anlaşma kabiliyetini daha iyi görüyoruz.

Bu noktayı ben, Kurultayda Harp akademisi müdürü Ali Fuat Paşanın sözlerini dinlerken hissettim.

Dilden dile geçiş, yalnız kelimelerin karşılıklarını bulmak değildir. Dilden dile geçmek bir mantıktan, bir dünya görüşünden bir başka tefekkür âlemine geçmektir.

Önün için mefhumları sadece bir kaç kelimeyi şu dilden bu dile geçirmekle anlatmak imkânı yoktur.

Osmanlıcadan Öz Türkçeye geçerken, Ali Fuat Paşa Hazretlerinin askerlik sahası için anlattıkları hakikatler sadece bir meslek, sadece bir bilgi sahası için değil, bütün düşünce, bilgi ve hareket sahaları için prensip sayılacak noktalarlardır.

Bu prensipe göre teknik işler için yeni kelimelerin yaşama kabiliyetini o kelimelerin tarif kudreti tayin edecektir. Müphem olmıyan, süratle duru bir şekilde mefhumları hatırlatan kelimeleri kullanan insanlar muvafak işleri başarmış olacaklardır.

Edebiyat ve konuşma diline gelince onda da aynı esasların hüküm sürdüğüne şüphe yoktur. Biz kelimeleri, kelime manalarıyla değil, bize anlattıkları mefhumlar dolayısıyla tanıyız.

Bunun için Osmanlıcadan Türkçeye geçerken Osmanlı kelimelerini sadece Türk lügatindeki kelimelerle mübadele ederek bir dili yürütmüş olmazız. Lügatteki kelimeler, halk arasında yaşayan mefhumların ifadesi haline geldiği zaman dil tamamlanmış demektir. Kelimeler bütün unsurları tam bir ampul demektir.

Fakat bu kelimeler ancak mefhumların ve şuurun cereyanını taşıdığı müddetçe aydınlanır, ve başkalarının şuuruna bazı şeyler söyler.

Aksi takdirde bir başkasının şuuruna karşı karanlık odadaki cereyanı kesik ampuller vaziyetinde kalır.

Insandan insana anlaşma, insandan insana bir fikri nakil işi aynı zamanda bir Gramer ve Nahiv meselesidir.

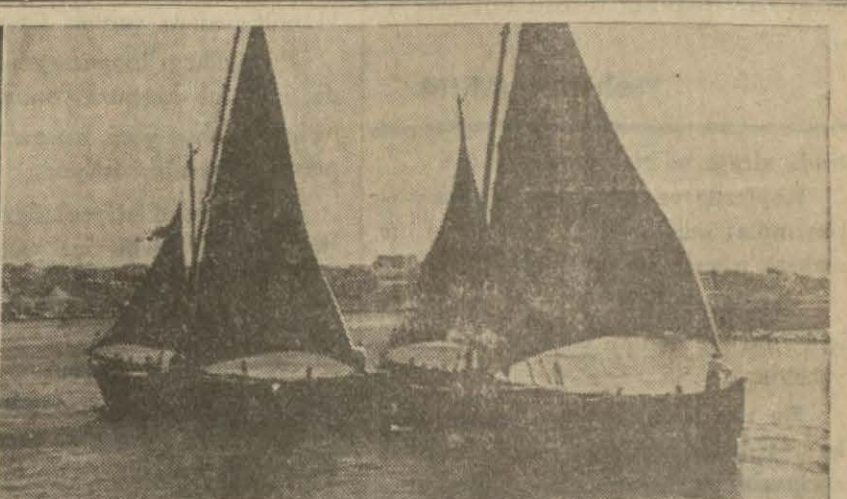
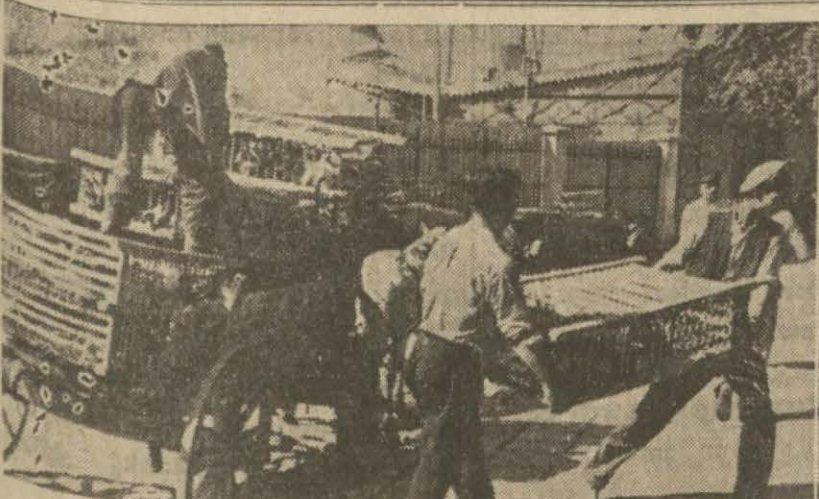
Dilden dile geçiş, hele edebiyat işinde tamamen yeni bir zevkin, bir estetiğin doğumunu istemek demek değildir.

Bunun için Türk dilinin edebiyat dilini kurmak için öz kelime ile beraber öz zevki de bulmak mecburiyetindedir.

Sadri Etem

Perişan kıyafetli esnaf

Bazı seyyar satıcıların üst ve başlarının pek perişan ve pis olduğu, fırınlarda çalışan kimselerin de donla ve yarı çıplak bir vaziyette sokaklarda dolaştıkları görülmüş, bu hal yasak edilmiştir. Bu kıyafetlerle gezenler yakalanarak cezaya çarptırılacaktır.

"VAKIT", objektifi karşısında dün: Son günlerde Anadolunun muhtelif yerlerinden şehrimize

fazla miktarda tavuk geliyor. Bu, tavuk piyasasına oldukça tesir yaptı ve tavuk fiyatlarını düşürdü.

Ortadaki resim bir plaj sefasını tespit ediyor. Üçüncü resme dikkatli bakınız. Kocaman ve kirli

yelkenlerini açan bu iki külüstür mavna, hallerine bakmadan, yarışa kalkmışlar. Kotra yarışlarını

görmeğe alışan gözleriniz, tahmin ederiz ki, bu manzarayı oldukça yadırgıyacak.

İkinci dil kurul- tayının kapanışı

(Başmakaleden devam)

bu İkinci Kurultay toplantıları da memleketin duygu ve bilgi diriminde unutulmaz bir hatıra olarak kalacaktır.

Başından sonuna kadar Kurultaya yüksek benlikleri ile ön veren ulu dil işine gösterdiği derin bağlılık Kurultay azalarının yüreklerinde silinmez sevgi ve saygı izleri bırakmıştır. Geçen bir hafta içinde Dolmabahçe Millet sarayının geniş salonları Türk irfan âleminin en tanınmış yüzleri ileri sabahta akşama kadar dolup taşmıştır.

Dün merkez heyeti reisliğine seçilen Erzinsan mebusu Saffet Beyin kürsüden dediği gibi Büyük Gazimiz yüksek şefkat ve himayelerini kendi eserleri olan Türk Dili Tetkik Cemiyeti üzerinde eksik etmedikçe mutlaka gözetlenen hedefe varılacaktır.

Kurultayda okunmak ve anlatılmak için hazırlanmış olan tezler ve etütler bilhassa iki esas etrafında toplanabilir:

1 — Türk dil'nin tarihi menşei itibarıyla kıymet ve tekâmülünü izah etmek, muhtelif dünya dilleri arasındaki hakiki mevkiini göstermek.

2 — Dil'mizi yabancı unsurlardan temizliyerek ve garp milletlerinin dillerine göre bugünkü noksanlarını tamamlayarak hem şekil ve ahenk güzelliğini temin edecek, hem de her türlü medenî ihtiyaçları ifadeye kâfi bir hale getirecek kısa yolu bulmak.

Birinci esas üzerine hazırlanmış olan tezlerin ve etütlerin dil inkılabı bakımından amelî faydası olmayabilir. Fakat dil inkılabının manasını ve mahiyetini göstermek itibarıyla kıymeti büyüktür. Diğer taraftan her milletin mazesine ait varlığından canlı olarak arda kalan şey sadece dil müessesesi olduğu için dilimizin mazesine ve diğer eski diller ile münasebelerine dair olan ilmi tetkikler Türk tarihinin ve Türk medeniyetinin şimdiye kadar inkâr edilmiş olan haklarını ispat noktasından çok mühimdir.

Dil inkılabına giden en kısa ve en doğru yolu bulmak meselesine gelince, Kurultayda çok değerli sözleriyle yürekten alkışlanan Ali Fuat Paşadan başka bu cihete kimse temas edememiştir. Çünkü bu mevzu üzerinde tez ve etüt hazırlamış olanlar için söz söylemeye zaman ve imkân kalmamıştır. Eğer yeni merkez heyeti kendisine havale edilmiş olan etütleri ve tezleri bir gün evvel gözden geçirir, bunlar içinde Kurultay azalarının ve umumiyetle Türk münevverlerinin istifade edebileceği anlaşılabilir tezleri ve etütleri bir gün evvel bastırıp dağıtırsa efkârı umumiyenin bu hususta duyduğu tenevvür ihtiyacı temin edilmiş olur.

Mehmet ASIM

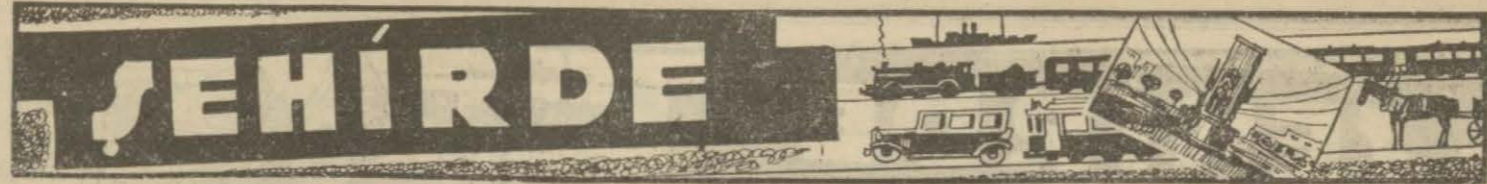
ında ziraat ve ticaret yapacağız.

Köylerde ve şehirlerde oturan bütün millet müşterek bir tarzda ve bir maksat uğurunda çalışmalıdır.

Yani sistemleri vücuda getirmek için ruhi bir inkılap yapmak mecburiyetindedir.

Bu asırda beşeriyet yüksek bir huzurettir. Hayat mücadelesi nâsiyesini edebiyen ortadan kaldırarak onun yerine daha yüksek olan (Coöperasyon) kanununu ikame etmeliyiz.

Popolo d'Italia gazetesi yukarıda-

Belediyenin "Milliyet,, gazetesi aleyhindeki davası da sukut etti.

Etem İzzet Beyin vekili müekkelinin "bazı saikler, yüksek mülâhazalar tesirile,, tarzıyeye katlandığını söyledi!

"Esnaf,, bankası meselesi etrafındaki neşriyattan dolayı vali ve belediye reisi Muhittin Bey ve belediye tarafından "Milliyet,, gazetesi aleyhine açılan davalardan, Muhittin Beyin şahsı namına açtığı dava, Etem İzzet ve Burhan Cahit Beylerin tarzıye vermeleri üzerine, şahsı vazgeçişle düşmüştü. Belediye nâmına açılan davada, usulü dairesinde vazgeçiş istidası verilmesi için kalmıştı.

Istanbul üçüncü ceza mahkemesinde dün açılan celsede, belediye vekillerinden Hamdi Nazım Bey, mahkemeye bu hususta da bir vazgeçiş istidası vermiştir. Mahkemede iddia makamını temsil eden Ekrem Bey, feragat dolayısıyla belediye tarafından açılan hakaret davasının da sukutunu, zabıtların değiştirilerek neşrolunduğu noktasından müddeiummilikçe açılan davaya ait muhakemenin devamını istemiştir.

Hikmet, Nusret ve Tahir Beylerle teşekkül eden mahkeme heyeti, kısa bir müzakereden sonra, vazgeçmesine göre, belediyenin açtığı davanın da düşmesi ne ve muhakeme masraflarının davacı tarafından alınmasına karar verildiğini bildirmiştir.

Mahkeme heyeti, müddeium-

milğin zabıtlarının değiştirilmesi davasına ait muhakemenin devamını istediğini isabetli görmüş, bu davaya devam olunmuştur.

Etem İzzet bey tarzıyeye neden kattanmış?

Bu safhada, "Milliyet,, gazetesinin vekili İrfan Emin Bey, şunları söylemiştir:

— Etem İzzet Bey, burada tavzih ve tafsili münasip olmayıp bazı mühim saikler ve yüksek mülâhazalar tesiriyle, bir tarzıyeye katlanmıştır! Davalar düşmüştür. O davanın da bu celsede bitirilmesini rica ederim.

Müddeiummî Ekrem Bey, bu davada esasa dair mütaleasını bildirdi:

— Gazete, şehir meclisi zabıtlarını itinalı neşretmiş bulunuyor. Etem İzzet Beyin şehir meclisinde de bu zabıtların aynen tespit ve neşri istemesi ve esasen değiştirildiği ileri sürülen kısımların gazetede hulâsa halinde ortaya konulmuş olması, bunu teyit eder mahiyettedir. Kendisinin bu davada beraetini isterim.

Etem izzet bey söylüyor

Avukat İrfan Emin Bey, huku-

ki noktadan etraflı surette müdafaa yaptı. Vekilinin müdafaaı tekmillenince, Etem İzzet Bey ayağa kalkarak, şöyle dedi:

— Müddeiummî beyefendi, davayı bütün ruhu ile ve benden daha iyi izah edere, benim müdafaaı da kendi dilleriyle yaptılar, beraetimi istediler. Kendileriyle tamamiyle hemfikirim. Vicdanıma huzur vermek için, sadece bir noktayı tebarüz ettirmeği yerinde ve faydalı bulurum. Müddeiummî Beyefendinin hakkım-daki beraet talebi, beni pek mütehassis etti. Eğer mütakabil bazı zaruret ve mülâhazalar, huzuru-nuzda beni tarzıye vermeğe sevk etmemiş olsaydı, makamı iddiamın bu beraet talebi, hiç şüphe yok ki diğer davaları da içine alacaktı!

Mahkeme heyeti, Etem İzzet Beyin beraetini kararlaştırdı. Gazetenin sahibi sıfatıyla dava edilen Siirt mebusu Mahmut Bey, teşrii masuniyeti haiz olduğundan, hakkında takibat yapılabilmesi için Büyük Millet Meclisi Reisliğine evvelce yapılan müracaatin geri alınması hususunda müddeiummilikçe müzekkere yazılmasını kararlaştırdı.

Bakkallar

Dükkanların aynı saatta kapanmasını istiyorlar

Bakkallar dün ticaret odasına müracaat etmişler ve bütün dükkanların aynı zamanda kapatılmasını istemişlerdir.

Buna sebep son verilen karara göre yalnız yiyecek satan dükkanların saat yirmi bir kadar açık kalmaları ve gene yiyecek sattıkları halde saati saatına lâzım olmayan eşyalar da bulunan dükkanların saat on dokuzda kapanmasıdır.

Bakkallar bundan dolayı müracaat etmişler ve bu hale nihayet verilmesini istemişlerdir.

Askerî bir heyetimiz

Dün Fahrettin Paşanın riyasetinde Sovyet Rusyaya askerî bir heyet gitmiştir.

ki mütalealara şunları ilâve ediyor: "Wallace kooperasyon yazıyorsa da, maksadı korporasyondur. Wallace'in kitabına göre, mumailiyh kooperatif sistemleri istiyor.

Amerika ne istiyor? Biz bu cevabı kendilerine verebiliriz: Amerika her şeyi arzu ediyor, yalnız serbest iktisat sistemlerini istiyor.

Wallace'in kitabını okuduktan sonra, Amerikanın hangi hedefe doğru ilerlemek istediğini sorarlarsa biz bu cevabı veririz:

Birleşik Amerika iktisatta korporasyon sistemlerine doğru ilerliyor; korporasyon sistemleri bu asrın sistemleri olacaktır.

Belediye kooperatifi odun ve kömür dağıtıyor

Belediye kooperatifi memurları odun ve kömür dağıtmaya devam etmektedir. Kömürün kilosu dört kuruş on paradan, odunun çekisi 290 kuruştan verilmektedir. Birçok memurlar şimdiden kışlık kömür ve odunlarını almışlardır.

Kaza nasıl olmaz

Otomobillerin, karşılıklı gelen iki tramvayın arasından geçmeleri şiddetle yasak edilmişti. dün bir teftiş neticesinde bu hareket eden üç otomobil yakalanmış, yirmi beşer lira para cezası kesilmiştir.

Esrar kaçakçılığı

Sarayburnunda bulunan İngiliz bandıralı Bigasus vapuru ile esrar kaçırılacağı haber alınmış, gece yarısından sonra sandalla vapura esrar götürülürken görülerek sandal yakalanmış, içinde on kilo esrar bulunmuştur. Sandalda yakalanan İlyas adlı biri esrarı Çeşme meydanında Numandan aldığını söylemiş, Numan da yakalanmıştır. İngiliz vapuru da aranmış, tayfalarından birinin kamarasında 850 gram ipeklî kumaş bulunmuştur.

Etiketsiz mal satanlar

Dükkanlarda satılan her nevi yiyecek ve içecek şeylerin üzerlerine etiket konmadığı yapılan teftişlerden anlaşılmıştır. Yirmi beş dükkan hakkında bu yüzden zabıt tutulmuş, hepsi Galata sulh mahkemesine verilmişlerdir.

Şeftali ihracatı

Gelecek yıl Almanya'ya ihracat yapılabilir

Bursa havalisinin şeftali istihali gittikçe artmaktadır. Bazı tacirler bundan istifade etmeği düşünerek, Bursanın nefis şeftalilerini Almanya'ya ihraç etmek istemişlerdi. Bu hususta yapılan tetkiklere ve Almanya ticaret odasından gelen cevaplara göre şeftali ihracı mümkün görülmemektedir. Şeftalinin kilosu Berlinde 40 - 50 kuruşa satılmaktadır; 100 kilosundan gümrük resmi olarak 250 kuruş alınmaktadır. Fakat bu sene vakit geçmiştir. Tüccarların gelecek sene bu işe teşebbüs edecekleri kuvvetle tahmin edilmektedir.

Genç bir hanım par'steki tahsilini bitirdi

Erenköy kız lisesi mezunlarından Nüzhet Zihni Hanım, bir müddet evvel hükümetçe Fransaya tahsile gönderilmişti. Orada riyaziye ve telekkiyat tahsilini muvaffakiyetle tamamlayan Nüzhet Zihni hanım, dün sabah "Proviçans, vapuru ile İstanbula gelmiştir.

Kıymetli kızlarımızdan olan Nüzhet Zihni hanımı tebrik, muvaffakiyetinin bundan sonra da devamını temenni ederiz.

Vefa - Kumkapı kongresi

Vefa - Kumkapı İdman Yurdu-

dan: Klübün fevkalâde kongresi 7 - 9 - 934 Cuma günü sabah saat 10 da azanın hazır bulunması tebliğ olunur.

Günün Siyaseti

iki başvekilin mülâkatı

Avusturya Başvekili ile İtalya Başvekilinin mülâkatları Avrupa siyaset âlemini meşgul ediyor.

Bu mülâkatın gaye ve hedefleri üzerinde bir hayli söz söylenmekle beraber, to ise de iki taraf arasında her şeyden fazla gene Avusturya istiklâlinin korunması üzerinde fikir mübadele edildiği ve kararlar alındığı üzerinde isra olunmaktadır.

Avusturyanın istiklâline İtalya bu derece ehemmiyet verilmesinin sebebi aşikârdır.

Avusturya Nazileri muvaffak olacak ve hükümeti ellerine geçirecek olurlarsa bunların ilk yapacakları iş Avusturya ile Almanya'yı birleştirmek olacaktır. Bu birleşmenin gerçekleşmesinden doğacak ilk netice Avusturyanın iltihakile büyüyen Almanyanın İtalyaya komşu olmasıdır. İtalyanın istediği şey, bu komşuluktur. Çünkü bu komşuluk, İtalyaya karşı tehdit edici bir vaziyet alacak, birleşik Avusturya ve Almanya Adıyatik sahillerine inmek için fırsat gözetilecek, umumi harp neticesinde İtalyaya ilhak olunan ve ahali Almanca konuşan ülke'lerin ana vatanına iadesini istiyecek ve iadeye muvaffak olacaktır.

Bu korkular yüzünden İtalya Avusturya ile Almanyanın birleşmesine mani olmak için ne yapacak lazımsa onu yapıyor.

Netekim Avusturya Başvekili Dr. Dolfusun katli ve darbe hükümet teşebbüsü esasında İtalya hükümeti fevkalâde hassasiyet göstermiş ve derhâl hududuna askerlerini geri aldı.

Avusturya Nazilerinin hazırladıkları hükümet darbesi akamete uğradıktan ve alâkadar Avrupa devletlerinin hepsi Avusturyanın istiklâline taraftar olduklarını söyledikten sonra İtalya hükümeti de askerlerini geri aldı.

Fakat bir taraftan Avusturyanın bugün başında bulunan hükümetin yeni darbelerle karşılaşmaktan doğan endişeleri bertaraf olmadığı gibi İtalyada, Avusturya içinde istikrar hasıl olduğuna kanaat getirmişdir.

Avusturya ile İtalya Başvekilinin son mülâkatı bu endişelerle bu istikrarsızlıktan doğdu.

Telgrafların verdiği haberlere göre iki taraf Avusturyanın bugünkü vaziyetini idame için anlaşmış bulunuyorlar.

Acaba bunun manası İtalyanın tek başına Avusturyanın istiklâlini, icap ettikçe müdafaa etmesi midir?

Bu mukadder sual Avrupada ve bilhassa Fransada endişeler uyandırıyor.

Çünkü müstakil ir devletin yabancı her devlet tarafından müdafaaının takarrürü o devleti istiklâlden mahrum eder ve onu açık veya gizli bir himayeye tabi kılar.

Avusturya ile İtalya arasındaki son anlaşmanın bu mahiyette olup olmadığını önümüzdeki günler gösterecektir.

Ömer Rıza

Ölüme Susayan Gönül

Yazan: Selâmi İzzet

— Nesrin hanımı sizden ilk islediğim gün, bir an kızmış isyan etti. Kendisiyle o zaman hususi görüşmek istedim. Hatırlıyorsunuz değil mi?
— Evet. Konuştunuz. Ondan sonra Nesrin sizinle evlenmeğe razı oldu.
— Evvelâ neden reddettiğini bilmiyorsunuz?
— Hayır.. Şımarıklık sandım.
— Şımarıklık değildi.. Aştan..
— Ne diyorsunuz.. Kızım birini mi seviyordu?
— Evet, kendine lâyık olmuştum, küffü olmuştum, ailenize girmesi caiz olmuştum birini seviyordum.
— Bu adamın ismi?
— Celil Asaf.
— Rıdvan bey hatırlamak ister gibi düşündü:
— Geçen sene resmini yapan ressam!
— Evet.. O adam servetinize göz diktiydi. Nesrin onun için bir kuyruklu yıldız, bir bulunmaz nimet, bir devletti. Kızınızı kandırıp, işgal etti ve kendini beğendirdikten sonra, sevdirmeye muvaffak oldu.
— Sefil herif..
— Bütün bunları bana bizzat Nesrin hanım anlattı.. Ona bu aşkı anlatan hayır gelmeyeceğini, o adamın sözlerine inannamasını söyledim, anlattım.. Kani oldu.. Fakat tam değil.. Fakat ben, aşkımla, muhabbetimle, şefkatle Nesrin'i teselli edeceğime, ona ilk aşkı unutturacağıma emindim.. Bir zaman da muvaffak oldum.
— Bunun farkındayım.. Yavaş yavaş Nesrin size güler yüz gösteriyordu.. Dün gece de ne kadar neşeliydi..
— Evet. Fakat öteki onu rahat bırakmıyordu. Dün, köğün civarında dolaştığını gördüm.
— Vay, bu küstahlığa cesaret etti demek?
— Evet. Nesrin hanıma randevu da verdi.
— Randevu .. Burada?.. Benim evimde?..
— Nesrin hanımın kabahati yok. Kızınızı tehdit etmiştir. Nesrin hanım da rezalet yapması diye kabul etmiştir.. Gitti..
— Rıdvan bey sapsarı oldu. Yumruklarını sıktı. Gözlerine kan o - turdu. Yüzü kıpkırmızıydı.
— Hadit bir sesle homurlandı:
— Sonra ne oldu?..
— Bu gece bahçeye çıktı.. Arkasından çıktım.. Hata mı ettim!
— Hayır.
— Arka tarafa, deniz tarafına yürüdü.. Bir küçük kapı açtı. Celil orasını bekliyordu.
— Kızım bunu yaptı ha... Bir de utanılacak bir şey yok diyorsunuz?..
— Sabrediniz.. Saklandım. Konuştuklarını dinledim. Nesrin'i zorluyor: "Beraber kaçalım.. diyor. Nesrin hanım istemiyordu. Nihayet fazla ısrara başladı. Size söyleyeceğini, rezalet çıkaracağını, hatta öldüreceğini ileri sürdü. Dayanamadım. Kendimi gösterdim. Ben meydana çıkınca, Nesrin hanım köşke doğru koşmaya başladı.. Ben herife bir tokat attım ve..
— Ve?..
— Boğuşmaya başladık.. O kalyanlardan aşağı, denize yuvarlandı.. Onu tokatlamak ne kadar

ikinci dil kurultayının açılışını kutlulayanlar..

İkinci Türk Dili Kurultayını kutlulamak için, Kurultay başkanlığına Kurultayın açılmasına kadar, bir çok tel yazısı gönderilmiştir,

Cumhuriyet Halk Fırkası teşkilâtı, vilâyetler, kazalar, nahiyeler ve köyler, cemiyetler namına tel yazısı yollayan zevatın isimlerini bugünden itibaren bu sütunda neşretmeğe başlıyoruz:

Cumhuriyet Halk Fırkası Teşkilâtı

(Belediyeler ve diğer millî ve mahallî teşekküller)..

İstanbul C. H. F. idare heyeti reisi, Antalya mebusu Dr. Cemal. Armutlu C. H. F. nahiye reisi Reşit. Iğaz H. F. mutemedi Nuri. Gemlik belediye reisi Eşref, C. H. F. reisi Ziya. İznik kaymakamı Vehip, belediye reisi Salim, Tayyare cemiyeti reisi H. Avni, Hima-yei Etfal reisi H. Avni, C. H. F. reisi A. Osman, Maarif M. Orhan, Hilâliahmer cemiyeti reisi Cemal, Gençler Birliği reisi Orhan. Çal C. H. F. idare heyeti reisi Abdullah. Gelibolu C. H. F. kaza idare heyeti reisi Şevki. C. H. F. Havran nahiyesi idare heyeti ve belediye reisi Zahir. Ayvalık C. H. F. idare heyeti reisi İzzet. Rize C. H. F. idare heyeti reisi Mehmet. Şarlı C. H. F. reisi O. Azmi, Ermenek Tayyare Cemiyeti reisi Nafiz. C. H. F. reisi Emin Hami, Hilâliahmer cemiyeti reisi Mehmet Rifat. Kızılcık hamam C. H. F. kaza heyeti reisi Halis. Mecitözü C. H. F. reisi Uygur. Düzce C. H. F. kaza idare heyeti reisi vekili H. Remzi. Devrek Fırka reisi Seyfi. Üsküdar C. H. F. kaza reisi Muharrem Nail. Bucak C. H. F. reisi Ali Münir. Elmalı C. H. F. reisi Ali. Bilecik C. H. F. reisi A. Şevket. Bolvadin C. H. F. reisi Salih. İzmir C. H. F. vilâyet idare heyeti reisi Yozgat mebusu Avni Doğan. Tepeköy, Torbalı C. H. F. reisi Esat. Ayaş C. H. F. Kavaklı kazası H. reisi İbrahim. Kelkit H. F. reisi Behçet. Çanakkale belediye ve C. H. F. reisi Veli. Babaeski belediye reisi N. Süleyman, kaymakam V. Ahmet Şükrü, C. H. F. reisi M. Adil, Hima-yei Etfal reisi M. Hamdi, Tayyare Ş. R. M. Rifat. Bolu C. H. F. vilâyet idare heyeti reisi Emin. Nazilli C. H. F. idare heyeti reisi Ulvi. Büyük ada C. H. F. Adalar kazası idare heyeti reisi Süleyman. Gürün belediye reisi Şakir, H. F. reisi Talât, Hilâliahmer C. reisi Zeki. Zonguldak C. H. F. vilâyet idare heyeti reisi Mitat. Konya kaza merkezi idare heyeti reisi Hulûsi. Develi C. H. F. heyeti reisi Fevzi. Kurucaşile C. H. F. reisi Hasan, muallimler namma Ahmet Hilmi, nahiye müdürü Şevki, Hima-yei Etfal reisi Hasan. Ayvaci kaymakamı Hikmet. Niğde Ulukışla F. ve belediye reisi Yakup. Konya C. H. F. reisi Aziz. C. H. F. Cihanbeyi kaza heyeti reisi Ali Fuat. Manavgat C. H. F. reisi Kâzım. Karapınar kazası C. H. F. reisi Süleyman. Malkara C. H. F. reisi Refik. Altınova fırka idare heyeti reisi Mehmet Cemal. Söke belediye reisi Eyüp, C. H. F. reisi Hulûsi. Ayanek Fırka reisi Hüseyin. Afyon Halkevi reisi Galip, Afyon C. H. F. reisi Safer. Zile C. H. F. idare reisi Bahri. Vakfıkebir C. H. F. reisi M. Keleş. Mudurnu C. H. F. ve belediye reisi Osman, Cumhuriyet Gençler Birliği Zerbak. Adbank.

BABİL VE PERSEPOLİS SARAYLARINDA DÂRÂ VE İSKENDER

Tefrika No. 2

Yazan: İshak Ferdi

Dârâ önünde eğildiği taşlardan cevap alamayınca

Hükümdar saraya döndüğü zaman, yatağının kenarında bırakılmış bir bohça buldu. Açtı.. Ve sevgilisinin kanlı gömleğini gördü..

Dârâ o gün gözleri şişinceye kadar ağlamıştı.

(Bereket mabudesi) nin dizlerine yüzünü sürerek:

— Başımı ilk defa bir kadın için iğiyorum, ey mabut! Bugün beni boş çevirme! Sevgilimi bana gönder! Seni her sabah ve akşam en nefis şaraplarla yıkatacağım... Kapının eşigini mukaddes hayvan derileriyle süsleteceğim! Ardo'yu çok göresim geldi.. Onun yokluğuna tahammül edemiyorum..

Diye bağıryor, başını taşlara vura vura, göğsünü döve döve ağlıyordu.

Mabette hükümdardan başka bir kimse yoktu.

O gün üzerinde saatlerce göz yaş döktüğü mermer yığınlarından bir cevap alamıyan Dârâ, sarayına döndüğü zaman garip bir hâdiseye karşılaştı. Hükümdarın odasında bir bohça duruyordu... Ve Dârâ bu bohçayı açtığı zaman, evvelâ sevgilisinin kana boyanmış elbisesini gördü... Bohçayı merakla karıştırdı.. Biraz sonra gözü şu mektuba ilişti:

"Ben, sihirbaz (Gomata) nım oğluyum. Babamın intikamını almak için yıllardanberi fırsat bekliyordum. Bugün (Mukaddes orman) civarından geçerken, ağaçların altında güneşlenen genç ve güzel bir kadın gördüm. Etrafındaki muhafızlara sordum: "Bu güzel melek kimdir?.. Muhafızlardan biri kaşlarını çatarak cevap verdi: "Ardo'nun kim olduğunu bilmiyor musun?.. Oradan uzaklaştım.. Yüksek bir ağacın tepesine çıktım.. Yayımlı gerdim ve hükümdarın sevgilisine nişan aldım. Onu bir okla göğsünden yaraladım. Fakat, muhafızların ne kadar korkak adamların mı ya! Zavallımın cesedini orada bırakıp kaçtılar. Ve güya size vahşi hayvanlar tarafından öldürülmüş gibi anlattılar. İşte bu onun kanlı gömleğidir. Lâkin sevgilin ne kadar güzel bir kadıymış, ey yedi taçlı hükümdar! Şimdi onu göğsünden yaralamamış olsaydım, diri olarak evime götürüp kendi koynunda yatıracaktım. Kimbilir?.. Ardo'yu belki de diriltmeğe muvaffak olacağım.."

İnhisarlar. Maraş C. H. F. Burdur mebusu Halit. Feke C. H. F. Ali, belediye reisi Şerif. Rize C. H. F. reisi M. Ali. Koçhisar C. H. F. reisi Abdürrahman. Polatlı C. H. F. reisi Muhterem, belediye reisi. Ülküleme Derneği reisi Kadri. Talas C. H. F. Nahiye idare heyeti reisi Mehmet. Yozgat, Salınlı nahiyesi halkı namma C. H. F. reisi Tahir. Artvin C. H. F. idare heyeti reisi Hasan. Bevköz C. H. F. Beykoz kazası reisi Refet, C. H. F. reisi Mehmet Lütfi. İnegöl C. H. F. reisi Sabri. Orhaneli Fırka reisi sman Nuri Beyler.

(Devamı var)

Dârâ bu mektubu okuyunca (Ardo) nun muhafızlarını çağırttı.. Sevgilisinin dağ yamaçlarında neden yalnız bırakıldığını sordu.

Muhafızlardan biri:

— Ok atan adamı aramak için etrafa dağılmıştık. Döndüğümüz zaman kanlı gömleğinden ve bu mektuptan başka bir şey bulamadık.

Dedi. Dârâ bu hâdiseden çok müteessirdi. Hükümdarın teessürüne bütün saray halkı ve asilzadefer de iştirak ediyorlar, her gece sabahlara kadar hazin mersiyeler okuyarak ve göz yaşları dökerek dövünüyorlardı.

Dârâ sihirbaz (Gomata) nın oğlunu aratmakla meşguldü.. Hükümdarın sevgilisi belki de ölmüştü. (Gomata) nın oğlu dağlardan şehre inmiyen çok yakışıklı ve nişancı bir delikanlıydı. Eğer Ardo onun eline düşseyse, bu güzel kıızı sihirbazın elinden kurtarmak kolay değildi.

Dârâ (Gomata) yı İran tahtına oturduğu gün öldürtmüştü. İranın bu meşhur sihirbazı sadece insanların vicdanlarıyla oynayan ve bir takım cahilleri kandırarak para ve servetlerini alan alelade bir büyücü değildi. O saltanat iddiasıyla İran tacını paylaşan ve muazzam ordularıyla Babil üzerine yürüyen, İran prensleriyle dokuz ay harbeden müthiş bir muharip-ti.

Gomata herkesi yıldırıyordu.. Onun elinden bu nüfuz ve kudreti alacak kimse yoktu. Altı prensden hiçbirisi Gomata ile mücadele girişemiyordu. Dârâ hükümdarlığını ilân ettiği gün hazırladığı bir ordu ile Gomata'nın üzerine yürümüş ve fedaileri vasıtasıyla sihirbazı ve adamlarını bir günde telef etmişti.

Dârâ:

— Hümmüzün inayetiyle hükümdar oldum.

Diyerek, Gomatanın yıktığı bü-tür mabutları tekrar inşa ettirmiş ve mukaddes âyinler yaptırarak memleketi refah ve sükûna kavuşturmuştu.

Dârâ İran tahtına oturduktan sonra, (Behiştun) kitabesinde Gomata'dan şöyle bahestmişti:

"Biz ötedenberi hükümdar iddik. Gomata isminde bir sihirbaz türedi.. Yalanla ve sihirle halkı işgal ediyordu. (Ben hükümdarım) diyordu. Halbuki o ne İranlı, ne Medyalı, ne neslimizden hiç birine mensup değildi. Sihirbazın elinden hükümdarlık tacını hiç kimse çekip alamıyordu. O zaman ben ortaya çıktım. Yanına fedailer alarak Gomata'yı ve şeriklerini öldürdüm. Neslimizden alınan hükümet, tekrar neslimize geçti.. Hükümdar oldum. Gomata'nın yıktığı mabutları, milletin halâs-kârı sıfatıyla tekrar ben inşa ettim.."

(Devamı var)

(Devamı var)

HİKÂYE

Verin Şu Şapkamı.

Yazan : İzzetoğlu

Bütün aile bir araya toplanmışlardı.

Bir iki ahbablarıdageldi. Bağdan üzüm, şeftali, armut topladılar. Havuzun başında oturdular.

Bir aralık köşkün sahibi Cemil Bey:

— Yahu dedi, bizim İhsan'ı unuttuk.

Karısı itiraz etti:

— Canım İhsandan vazgeç.

— Neye?

— Ağzından çıkanı kulağı işitmiyor.

— Yok canım; filvaki kaba sözler söyler ama, biz bize iken söyler..

— Sen bilirsin.

İhsan Bey komşu köşkte oturuyordu.

Haber gönderdiler.

İhsan Bey, bastonunu sallıya sallıya geldi.

— Oh, oh, oh!...

Diyerek yemişlerin başına geçti.

Yeyip içiyorlar, söyleyip gü-lüyorlardı. Her şeyden ve her kesten bahsettiler.

Söz Selma hanıma intikal etti. Bu genç ve güzel kadın hakkında herkes bir şey söyledi.

Nihayet İhsan Beye sordular:

— Sen ne dersin?..

İhsan Bey tereddütsüz cevap verdi:

— Bırakın canım, kaltağın eridir:

Bu söz, herkesin üstünde buz gibi soğuk bir tesir yaptı. Genç kızlar kızardılar.

Hele köşk sahibinin karısı fena halde kızdı:

— Ben evimde böyle lâmlar eden insanı istemem, yolunuz açık olsun, dedi.

Matbaamıza gelen eserler:

Yeni Türk

Halkevi tarafından her ay neşre - dilmekte olan "Yeni Türk" mecmua - sının 24 numaralı nüshası Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin Büyük Millet Meclisinin bu devresinde başarılı işler hakkında nutukları ve Ali Rıza, Ahmet Ekrem, Hikmet Turhan, Selami İzzet, Mimar Faruk Galip, Refik Ahmet, Halit Fahri, Dr. Osman Şerafettin, Salih Murat, Akdes Nimet, Galip Bahtiyar Beylerin ve Şükûfe Nihal Hanımın yazılarıyla intişar etmiştir.

Her kitapçı ve müvezzide bulunur. Tavsiye ederiz.

Cumhuriyet Halk Fırkası İstanbul Vilâyet merkezinden:

Menemende Ayyıldız tepesinde taş yapısı bitmiş olan Kubilây abidesinin bronz figür dökümü 25 — 8 — 934 cumartesi başlıyarak on gün sürümü eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme kapalı zarf yolu ile yapılacaktır. Zarflar Eylülün beşinci günü saat on beşte C. H. F. İstanbul vilâyeti idare heyeti merkezinde açılacaktır. Figürün maketi İstanbulda Cerrahpaşada Bulgur palastadır. Eksiltmeye girmek isteyenler fenni şartname ile mukaveleyi okumak için cumadan başka her gün saat dokuzdan on sekize kadar İstanbulda C. H. Fırkası İstanbulvilâyet idare heyetine baş vurabilirler.

İhsan Bey bastonu ile şapkasını aldı, gitti.

Birkaç sene geçti. Cemil Bey oğlunu bir genç kızla nişanlayacaktı.

Nişan merasimi için hazırladılar. Herkese davetiyeler gönderildi.

Zamanla her şey unutulur. Hem böyle mesut günde dargınların barışmaları bile lâzımdır.

Cemil Bey de, karısı da, İhsan Beyin kabalığını unutmuşlardı. Ona da bir davetiye gönderdiler.

Nişan günü köşkün bahçesi doldu. Genç kızlar, genç beyler, hanımlar, çocuklar eğleniyorlar, dans ediyorlardı.

İhsan Bey, bastonunu sallıya sallıya geldi.

Hoş beşten sonra:

— Yahu, dedi, nişanlı hanımı görsem.

Genç kıızı çağırdılar. Kıvrık kıvrık geldi. İhsan Beyin elini sıktı.

Cemil Bey sordu:

— İni nasıl buluyorsun?..

— İni yok, dedi, ben bir kere faka basarım... Bir kere koğulurum...

Cemil Bey vaziyeti kavrayamadı:

— Anlamadım...

İhsan Bey başını salladı:

— Bunda anlamıyacak bir şey yok...

— Ne anlıyayım istiyorsun!

— Gelinin hakkında fikrimi soruyorsun?

— Evet.

— Öyle ise veriniz benim şapkamı, bastonumu, koğulmadan kendim gideyim!

330 doğumlular yoklamaya çağırılıyor

Üsküdar askerlik şubesi riyasetinden:

1 — Şube mıntakasında bulunan yerli ve yabancı bilûmum 330 doğumlular ve bunlarla muameleye tabi olanlarla ahvali sıhhiyeleri dolayısıyla ertesi seneye terkedilmiş olan efradın son yoklamalarına 1 - Eylül - 934 tarihinden itibaren şubede müteşekkil askerlik meclisinde başlanacaktır.

2 — 330 doğumluların ilk yoklamalarıyla beraber yapılacaktır. Hangi mahallenin hangi gün yoklamalarının icra edileceği hükümeti mahalli vasıtasıyla mahallâta tebliğ edildiği gibi yoklaması yapılacak efradın da ayrıca celp te gönderilmiştir. Binaenaleyh her mahallenin efradı tayin olunan günlerde şubeye müracaat eylemeleri ve mezkûr günü geçirmeden vaktiyle müracaat edilmesi lâzımdır.

3 — Hastalık, hapislik gibi meşru mazeretler dolayısıyla askerlik meclisine gelmeyenler hastalıklarının isbat edecek tasdikli rapor ve hapis olanlar da mahpus buldukları hapis hane müdüriyetinden birer vesika meclise göndermek mecburiyetindedirler.

4 — Yabancı memleketlerde bulunanların elçilik veya şebenderlerimizle müracaat etmelerinin veli ve akrabaları tarafından şimdiden kendilerine mektupla bildirmeleri lâzımdır.

5 — Mektep talebelerinin buldukları mektepten alacakları vesikalarla meclise müracaat etmeleri mektebi ikmal edenlerin de mektep şahadetnamesi veya mektebi bitirdiğine

TAKVİM

	CUMA 24 Ağustos 11 R. Ahir	Cumartesi 25 Ağustos 12 R. Ahir
Gün doğuşu	5.19	5.10
Gün batışı	18.57	18.56
Sabah namazı	4.20	4.21
Öğle namazı	12.16	12.16
İkindi namazı	16.02	16.01
Akşam namazı	19.57	18.56
Yatsı namazı	20.33	20.33
.msak	3.29	3.31
Yılın geçen günleri	228	29
Yıla kalan günleri	137	136

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

18.30: Plâk neşriyatı. 19.20: Ajans haberleri. 19.30: Türk musiki neşriyatı. (Ekrem Ruşen, Cevdet beyler ve Vecelî, Nedîme, Nazan Feridun hanımlar Ovrık efendi). 21.20: Ajans ve borsa haberleri. 21.30: Radyo orkestrası tarafından hafif musiki.

545 Khz. BUDAPESTE, 550 m. 20.45: Lisztin nadiren çalınan eserlerinden piyano konseri. 21.45: Haberler. 22: Ppera orkestrası. 23.15: Hava raporu. 23.20: Plâk 24: Sigan musikisi.

223: Khz. VARŞOVA, 1345 m. 20.15: Piyano refakatıyla şarkılar. 20.35: Plâk. 20.50: Spor. 21.12: Senfonik orkestra. konseri. 21.50: Haberler vs. 22.12: Senfonik devamı. 23: Musahabe. 23.15: Dans musikisi.

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m. 13 - 15 Gündüz neşriyatı. 19.05: Opera parçaları. 20. Konferans. 20.15: Konseria devamı. 21: Konferans. 21.15: K Şeman - gitar konseri. 21.45: Musahabe. 22: Tagamni (fransız musikisi.) 22.30: Plâk. 23: Haberler. 23.30: Kahvehane konseri.

875 Khz. LEIPZIG, 832 m. 21: Haberler. 21.10: Neşeli hafif musiki. 22.10: Temsil. 23.20: Haberler. 23.05: Gece musikisi.

592 Khz. VİYANA, 507 m. 20.30: Radyo orkestrası. 21.35: "Bunbury" isimli Oskar Vildeniş eseri piyes. 23.15: Haberler. 23.35: Kuartet konseri. 24.15: Gece konseri. (plâk)

BORSA

[Hizalanında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 23 Ağustosda muamele görülmüştür.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir.

Nuket (Satış)

* Londra	632, -	* Viyana	24, -
* Newyork	128, 25	* Madrid	17, -
* Paris	169, 50	* Berlin	46, -
* Milano	217, -	* Varşova	34, -
* Brüksel	118, -	* Budapeşte	36, -
* Atina	25, -	* Bükreş	19, -
* Cenevre	822, -	* Belgrat	57, -
* Sofya	95, -	* Yokohama	36, -
* Amsterdam	84, -	* Alto	924, -
* Prag	100, -	* Mecidiye	36, 50
* Stokholm	32, -	* Banknot	240, -

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	0.50, -	* Stokholm	3.0712
* Newyork	0.807875	* Viyana	4.2633
* Paris	12.06	* Madrid	5.8291
* Milano	9.2730	* Berlin	2.0237
* Brüksel	3.39	* Varşova	4.2194
* Atina	83.37	* Budapeşte	4.0020
* Cenevre	2.4375	* Bükreş	79.5664
* Sofya	64.9850	* Belgrat	34.9490
* Amsterdam	1.1741	* Yokohama	2.6593
* Prag	19.1387	* Moskova	1086.50

ESHAM

İş Bankası	9.20	Ferkos	—,00
Anadolu	27.10	* Çimento as	12.05
Reji	2.40	* Çnyon De2	—,00
Şir. Hayriye	13.50	* Sark De2	—,00
Merkez Bankası	50,50	* Balya	—,00
U. Sigorta	—,00	* Sark m. ecza	—,00
Romonti	13,50	* Telefon	—,00

İstikrazlar tahviller

* (93) Türk For. I	28.10	Elektrik	—,00
" "	II 27.20	Tramvay	—,00
" "	III 96.25	Rihtim	—,00
İstikraz Dahilfi	94,50	* Anadolu	47.20
Ergani İstikrazı	96.25	* Anadolu II	48.00
1928 M. A.	—,00	* Anadolu III	—,00
Bağdat	—,00	* Mümessil A	48,15

dair mektep idaresinden birer vesika getirmeleri katiyen lâzımdır.

6 — Meclise gelecek mükellefler yeni nüfus cüzdanıyla ikişer vesika fotoğrafı beraber bulunduracaklardır.

7 — İşbu mevadda riayet etmeyenler yoklama kaçağı kalacaklarından askerlik mükellefiyet kanununun ceza fashının tatbik edileceği ilân olunur.

Arsen Lüpen'in Sergüzeştleri

Kanlı İntikam!

Arsen Lüpen, oğlunun düşmanı mı?

Yazan: Maurice Leblanc

- 5 -

Paul d'Averni adı altında gizlenerek bir ihtiyarın peşine düşen Arsen Lüpen, ihtiyardan bir köşk satın alıyor ve köşkün bedelini ihtiyardan soyacağı paralarla ödemeğe karar vererek Holandaya gidiyor. Aldığı köşke komşu bir köşkte güzel ve kıbar iki kız kardeş oturuyor. Bunların etrafında dolayan iki genç var. Paul'un dönüşünden bir gün evvel kız kardeşlerin büyüğü bir hırsız tarafından boğuluyor..

Hergünkü mahremane kayıtları bittikten yüzünü pudraladı ve anasından yadigar kalmış olup hiç bir vakit boynundan çıkarmadığı güzel ve kıymetli gerdanlığının uçlarının güzelce birbirine bağlı olup olmadığını tetkik ettikten sonra, amcasının bahçesinin kenarında bulunan üç basamaklı merdiven yanında duran kayığı çekmek üzere bahçeye çıktı.

Jerom Elizabet gittikten sonra yerinden kımlıyamamıştı. Rolandın sözlerini dinliyordu. Genç kız diyordu ki:

— Ben çok memnunum Jerom, ya siz?..

— Ben de!

— Hakkın var Jerom. Elizabet çok iyi kalpli bir kızdır. Müstakbel zevcenizin ruhundaki iyilik ve asaleti bilemezsiniz!.. Fakat göreceksiniz ve takdir edecek siziz Jerom.

Roland bu sözleri söyledikten sonra piyanoya dönerek, kız kardeşiyle Jerom arasında aşkı terennüm etmek istiyormuş gibi ağır ve gürültülü bir zafer marşı çalmağa başladı. Fakat ansızın durup taburenin üzerinde dönerek:

— Bir feryat işittim... Siz de işittiniz mi Jerom?

Berberer kulak verip dinlediler.

Sakin gölden ve sessiz çimenlikten büyük bir ıssızlık ve sessizlik geliyordu. Roland bir şey işitir gibi olmuş ve şüphesiz yanılmıştı.

Roland zafer marşının sevinç ve zafer dolu nağmelerini çalmağa devam etti.

Fakat, tekrar ansızın durarak kulak verdi. Gene bir feryat işitiyordu. Artık şüphesi kalmamıştı. Pencereye koşarak:

— Elizabet! diye bağırdı.

Elizabet dışardan boğuk bir sesle çağırıyordu:

— İmdat, imdat!

Jorum yıldırım gibi yerinden fırlamış ve nişanlının yanına yetişmişti, eğilerek dallar arasında mechul bir adamın nişanlığını boğazından yakalamış olduğunu gördü. Elizabet, bacakları su içinde olduğu halde yerde sürünüyordu. Jerom dehşetle bağırdı ve çimenlik üzerinde koşan Rolanda yetişmek istedi. Mechul adam Elizabeti bırakmış ve kendilerine dönmüş ve yerden bir şey aldıktan sonra "Oranjeri,, bahçesine doğru kaçmağa başlamıştı.

Jerom ansızın kararını değiştirerek, Elizabetle atış talimi yaptırıp odaya girip duvarda asılı duran karabinayı yakaladı ve bahçeye hâkim olan tarafa üstünde durdu.

Mechul adam kaçtı. Ev önü sebze bahçesine geçmek istediği anlaşılıyordu. Sebze bahçesinin caddeye çıkan bir kapısı vardı.

Mechul adam kaçtı. Ev önü sebze bahçesine geçmek istedi. Mechul adam şiddetle fırlandıktan sonra çiçekler arasında düştü. Bir iki titremeden hareketsiz kalmıştı. Bunun üzerine Jerom büyük kız kardeşini kolları arasında sıkı ve kırıklarla ağlayan Rolandın yanına nakıştı. Genç kıza yaklaşıncasına vap verdi:

— Yaşıyor mu? diye bağırdı.

Roland hınçkırıklar içinde vap verdi:

— Kalbi çarpmıyor!..

— Kabil değil!.. Sun'i hareketlerle kendine getirelim.

Jerom Elizabetin hareketli duran vücudüne atıldı. Fakat men, henüz diri olup olmadığını görmeden, gözleri yerinden fırlamış olduğu halde mecalsiz bir rette:

— Oh!.. dedi, gerdanlık neymiş. Mechul adam, gerdanlığı parmak için kızın boğazını sıkmış.. Felâket!.. Elizabet ölmüştü.

Jerom mechul adamı çiçekler arasında yüzükoyun uzanmış olarak buldu. Kurşun göğsüne çalmış ve kalbini delmişti. Hizmetçi Edvardın yardımıyla cenazeyi çevirdi. Maktül elli ile elli beş yaşında, fakirane giyinmiş biriydi. Başında pis bir kasket vardı. Çenesini kırık bir sakal çerçevesiyle du.

Jerom hırsızın ceplerini karıştırmıca eski bir cüzdan içinde, zerlerinde "Barteleme,, adı yazan iki karton parçası buldu. Hırsızın ceplerinden birinde de, hizmetçi Edvard, Elizabetten çalınan iri neli gerdanlığı buldu.

Feryatlar ve silah sesi köşkün yakın yerlerde işitilmiş, halkın hal ne olduğunu anlamak için varlar aşırı bahçeyi gözlemeğe "Klematit,, köşkünün kapısını vurmıya başlamışlardı. Vaktiyle telefonla Şatu polis komisierliğine ve jandarma merkezine bildirdi. Zabıta derhal tahkikata hazırlandı. Evvelâ, tahkikatta hazırlanmak salâhiyetini haiz olmaları uzaklaştırıldı ve ilk tetkik yapıldı.

Jerom Helmas nişanlının cenazesi üstüne yığılmış ağlıyordu. Cenazeyi köşke kaldırdıkları vakti Jerom yerinden kımlıyamamıştı. Roland büyük bir gayretle binin acılarına hâkim olarak kız kardeşine gelinlik elbiselerini giydirirken Jeromu çağırması fakat Jerom gelmemişti. Çimenlikte sevgilisinin soluk yüzünü görmemesi ve bu yüzün hatırasını saklamaması istemiyordu.

Faciadan haberdar olur olmaz Klematit köşküne gelen ve Roland tarafından kabul edilmedi. Felisiyen Sarl Jeromu tahkikatı karıştırarak yeni bir meşguliyete çıkarmıya kalktı. Jeromu, tezkereye uzatılmış olan hırsızın cenazesinin yanına götürdü. Adamı bir yerde görüp görmediğini sordu; facianın ne gibi ahvalda sualler sordu. Jeromu hiçbir şey alâkadar etmiyor ve şaşkınlıkla gidemiyordu.

(Devamı var)

YENİ TÜRKİYE

Bir Alman muharriri, Gazinin büyük eserini anlatıyor..

Yazan: Dr. Alfred Sohn Rethel
Deutsche Volkswirt mecmuasının
"Almanya ve Türkiye" hakkında çı-
kardığı fevkalâde nüshasından dilimi-
ze çevrilmiştir:

Yeni Türkiye'nin simasında görülen bazı hatlar, bu devletin teşekkül tarzını ve mevcudiyetinin hakiki manası ve mahiyetini tayinde insanı aldatıyor. Yani bu hatlara bakarak yeni Türkiye hakkındaki mütealemlerimizi - Harbi umumîden beri miktarı artan, bir çok memleketlerde otoriter, yahut diktatöryal bir rejim doğuran - muayyen ve müteselsil bir inkişafın çerçevesi dahilinde yürütmekle ve ona göre hükümümüzü vermekle hata ediyoruz. Böylece hatalar olarak bugünkü Türkiye'nin yaratıcısı ve Şefi Mustafa Kemal Paşa'nın yüksek hüviyet ve şahsiyeti, ekseriyi Mussolini, yahut Hitler ile mukayese ediliyor. Vakıa gerek şahsi ve gerekse siyasi bakımdan müşabehet muhakkak ve barizdir. Bununla beraber Türkiye'nin yeni şeklinin tarihî kıymet ve ehemmiyeti hakkında bir hüküm verebilmek için, Türk inkılabını Avrupa âleminin inkişaf yolundaki temayüllerinden esas itibariyle ayıran bir farkı tamamiyle anlamak mühim bir keyfiyettir.

Osmanlı İmparatorluğunun Harbi Umumîde parçalanarak inkiraz bulduğu, millî esas ve temeller üzerinde Türkiye'nin tamamiyle yeniden kuruluşu: Hakikatte Kurunu Vustanın son bakayası ile alâkanın kesilişini ve Türkiye'nin modern tarih devresine girişini ifade eder. Mustafa Kemal' hizmet ve rolü kendisinininkine tevafuk eden tarihî bir hüviyet ile mukayese etmek icap ederse bu hüviyet, evleviyetle Napoleon olabilir, yahut daha iyisi Robespierre ile Bonapart'ın tek bir şahısta birleşmiş bir hüviyeti olabilir.

Büyük Türk Devlet Adamının giriştiği hareket, tamam ve katî bir ihtilâl hareketidir. O daha iptidadan beri anlamış ki, Türkiye, ancak modern Avrupa devletlerinin şekil ve ci hazmı benimseyip aldığı takdirde kurtarılabilir. Türkiye'nin Avrupalılaştırılması eski imparatorluğun "Gayri millî" çerçevesi içinde tahakkuk ettirmek istiyen İttihat ve Terakki komitesi genç Türklerin fikir ve telâkîsinden ayrılan Gazi, bu yarı yolda Türkiye'yi Avrupalılaştırmış vesaitle emperyalist istismara sürüklemekten başka bir netice elde edilemeyeceğini takdir etmiştir. Gazi'nin hedef ve gayesi, Türk milletine millî istiklâlini tam olarak kazandırmak ve onun Avrupa derecesinde yükselmesini kendi kudreti, kendi millî varlık ve kabiliyeti üzerine kurmak idi. Türk milleti bu inkişafın mevzuu "objekt" değil, onu vazedən bir fâil ve âmilli "subjekt" olmak matlûp idi. İşte bu sebepledir ki, harpte eski Osmanlı İmparatorluğu mağlûp ve muzmahil olunca, bu içtinap hazin bir âkıbeti değil, müsabet yeni bir başlangıç ile hedef ve gayesine ulaşmak imkânını gören yegâne adamdır. Bu müsp görüşe sahip olan Gazi, kâfi derecede kudret elde edince saltanat ve hilâfeti ilga, din ve devlet işlerini yekdiğerinden tefrik etti. Bu ilga ve tefrik işleri büyük siyasi ehemmiyette işler idi. Bu işleri yapmakla Gazi, bu temelden yıkış hareketini, "tamamlanmış tarihî bir emri vaki" haline soktu. Revölüsyoner her hareketle millî enerjiyi kurtarmak fikriyle cezri bir tarzda parlamentar demokrasiyi kurdu, yani devletin teşkilâtı esasinesine temel ve kaide olmak üzere kendi riyaseti altında Ankarada Büyük Millet Meclisini açtı. Bu Meclis bugün hâlâ mevcut ve mer'idir. Türk milletinin millî uyanışı da aynen Fransız ihtilâli kebirinde müttehit Avrupa Reaklion'una karşı açılan istiklâl muharebelerinde millî şuurun doğuşu gibi olmuş - tur. Fena bir surette teslihi ve tevhiz

edilmiş, eski püskü giyinmiş ve dört sene süren Umumî Harpten Yorgun çıkmış Türk askerlerinin Mustafa Kemal'in idaresinde Sakarya muharebelerinde ve İzmirin itirdadında gösterdikleri kahramanlık; esas itibariyle Bonapartın İtalya seferatında güçler giyinmiş ve açlıktan bitap düşmüş olan Fransız ihtilâlinin Nationalgar-distleri ile mürteci koalisyonun o zamanki başı olan Avusturyaya karşı ihraz ettiği zaferlerin aynidir, yani her ikisinde de büyük ve destanî bir kahramanlıkla yeni bir devlet kurulmuş, yeni bir devir açılmış ve bir millet doğmuştur. Yalnız Napoleondan daha akıllı ve âkibetendisî olarak Mustafa Kemal Paşa kendi inkılâpçı ve milliyetçi hedefinden zerre kadar inhiraf etmemiştir. Mustafa Kemal, ihraz ettiği büyük muzafferiyetten sonra bütün ön Asya için bir rehberlik rolünü kabul etmesi zmnında Arap ve İslâm âleminde kendisine yapılan teklifleri reddetmiştir. Onun gaye ve hedefi, memleketin hudutları içinde mahdut ve muayyen kalmıştır.

Zaferden sonra aynen birinci Konsul gibi Gazi de, ıslahçı bir vazii kanun olarak kendini iç vazifelere verdi. Bu vaz'ı kanun işinde mer'i olan esas: Eski ve dinî ananelere istinat eden hukukî ve hayatî nizamları değiştirmek ve Avrupalı manada bir burjuva cemiyetinin temellerini kurmak olmuştur. Bu gaye ve hedef: Yeni bir hukukî medeniyet vaz'ı, eski medreselerin lâğvı, yeni usuldeki umumî tahsilin mecburî tutuluşu, Kur'anın hatırı için tahsil ve neşir tamimi mutat olan Arapça ve Farsça lisanları yerince devlet mekteplerinde Avrupa lisanlarının okutulması, Türk lisanının ecnebi kelimelerden tasfiyesi, Kur'anın Türkçeye tercümesi, İslâmî ibadetin Türk dili ile icrası suretiyle tahakkuk ettirildi. Bunlardan başka şunlar da vücade getirildi: İlk tahsilden sonra devam edilmek üzere sanayi mektepleri açılarak buralarda el sanayii, büyük sanayi ve ziraat için ustalar yetiştirildi. Lâtin harfleri kabul ve tatbik edildi, kadma hürriyet ve serbestî verilerek umumî hizmet ve vazifelere kabul edildi ve meslekî faaliyetlerinin inkişafına yol açıldı. Bilhassa büyük mikyasta şümullü ve muvaffakiyetli bir enstitü teşkilâtı olan ve "Halkevleri" denilen müesseseler, bütün şehirler ile kasabalarda ve hemen her köyde kurularak okuma salonları, neşriyat servisleri, talim ve terbiye kursları ve sergileri, tiyatro temsilcileri, içtimaî muavenet faaliyet ve hizmetleri ile ve tamamen yeni bir fikrî teşekkülün kültür merkezi olarak cemiyetin ve gençliğin yükseltilmesi içinde vazife aldı.

Siyasî uzak görüşü ile Mustafa Kemal, halk sporunun, Türk milleti gibi uzun müddet dinî bağlarla âtil kalmış olan bir millet için fevkalâde terbiyevî ve revölüsyoner bir ehemmiyet ve manası olduğunu da tanıdı ve bunu tatbik ve tamim etti. Avrupa kıyafeti kabul olundu. Bunlardan başka film, radyonun, matbuatın propagandası da Türk milletinin hayat tarzının, görüş ve telâkîlerinin kökünden değiştirilmesinde müessir oldu. Yalnız bu suretle, yani bütün kültürle, fikrî, manevî kaideler ve esasların değiştirilmesi ile devletin, idarenin, iktisadiyatın ve kültürün sevk ve idaresini eline alabilecek millî münevver bir zümrenin yavaş yavaş yetiştirilmesi kabil olabilir. Bu inkişafı temin için hiç bir fedakârlıktan çekinilmiyor. Memleketin kendi talim ve terbiye vasıta ve imkânları yetişmedikçe devlet yardımı ile harice tahsil için talebeler gönderilmektedir.

Bu talebeler yalnız yüksek üniversitelerle değil, daha ziyade teknik talim müesseselerine ve pratik sanayi işlerine ve meselâ büyük bir miktar da S. Rusyaya gönderilmektedir.

Bu vüs'atte ve böyle bir süratteki bir ıslahat işinin henüz Kurunu Vus-tai bir hayat ve tefekkür tarzında gerçekleştirilmiş olan bir milletin serbestçe ve kendi kendine inkişafa bırakılmıyacağı âşikârdır. Vakıa demokratik telkinin, bütün milletin inkılâpçı ve milliyetçi şevk ve gayret ve hıza — istihlâs gayretleriyle hemahenk ve müvazi bir tarzda — uygun olduğunda şüphe yoktur. Buna rağmen bu ihtilâl hareketini tatbik için günün binbir müşkülâtı içinde eğilmeyen, yılmayan, gaye ve hedefini bilerek isabetle tayin eden bir azim ve iradenin diktatörce şevk ve idaresi mutlaka lâzımdır. Mustafa Kemal bu rolü kendisine çekmek için gayri meşru tertip ve teşebbüslere girişmeğe lüzum görmeksizin millet kendiliğinden ona bu rehberliği tevdi etti. Parlâmentonun millî idareyi kendi kararlarında (İttifak) ile ifade etmesi, esas itibariyle büyük hareket ve inkılâbın revölüsyoner manası ve ruhuna tamamen tevafuk ediyordu. Bu karar, dünyanın en radikal bir demokrasisi olan Türk demokrasisini otoriter bir rejim halinde inkişafa götüren bir yol açmıştır. Mecliste ittifak temin edilmediği ahvalde bunun siyaseten temini lâzım geliyordu ve bunu "Cümhuriyet Halk Fırkası" teşkilâtı yapıyordu. Bu fırkanın nizamnamesi 1923 te yapılmıştı. Bu Fırka memlekette ve Mecliste yegâne Fırka idi. Mustafa Kemal bu Fırkanın Reisi, ve bu Fırka = Millet Meclisi ve Millî Meclisi de Devlet idaresinin hâkimiyet menbar olduğu için, Mustafa Kemal Paşa bu yoldan devletin namahdut salâhiyetli hâkimi olmuştur. Ve kendileri Cümhuriyet Halk Fırkasının şubeleri vasıtasıyla doğrudan doğruya siyasi yoldan memlekette her şehirde ve her köyde icrayı hükmeder.

(Bitmedi)

Alman cennetine girmek için ..

Alman çocukları nasıl vaftiz ediliyor?

Bugünkü Almanyada sayısı oldukça büyük olan bir zümre vardır. "Alman millî imanı zümresi", denilen bu zümreye "nazilerin en temizleri", dahil bulunmaktadırlar. Bunlardan doğan çocuklar hristiyan âdetleri mucibince değil, eski Alman dinî âdetlerinde vaftiz edilmektedir.

Büyük taşların birbirini üstüne ko-nulmasından vücut bulan büyük bir masa üzerine eski Alman ilâhlarından Thor'u temsilen bir tunç çekiç konulur. Cıvarda bulunan kuyulardan birinden bir kâse su getirilir, merasime iştirak edenler taş masa etrafında çepçevre dizilirler. Uzakta ormanlardan uzun nefis sesleri işidilir. Hazır bulunanlar merasime mahsus ilâhiler okurlar.

Bundan sonra çocuğun annesi yavrusunu babasının ayaklarının dibine bırakır ve baba çocuğun üstüne eğilerek şu sözleri söyler:

"Seni etimden kopmuş bir parça olarak tanıyorum ve binnetice seni kabilemizin efradından olmağa kabul ediyorum ve bir Alman kaynağından alınıyor temiz su ile ıslatarak sana bir isim veriyorum. Bu su seni Alman olmasını bütün ecnebi şeylerden temizlesin!.."

Bundan sonra baba çocuğu sağdica verir ve bu da daima iyi nasihatlar vereceğine yemin eder.

En nihayet Weihwart denilen rahibin: "Seni, seni yaratan namına takdis ediyoruz. Ey bütün varlığını babası! Çocuğun şahsında tecelli et!.."

Bu suretle vaftiz edilen Cermanlar öldükten sonra doğruca Almanların Walhalla adlı cennetine girmekte imişler!..

Demiryollarımızda ucuz yolcu nakliyatı

Halk ticaret biletleri ihdasındaki faydalar: Ticaret, tanışmak ve seyahat..

Bir taraftan demiryolunu yurdun bütün bucaklarına kadar irtibatlandırmak için çalışan Cumhuriyet Nafıası, bir taraftan da kurulmuş hatlar üzerinde yurtdaşların müsaait ve ehven şartlarla gidip gelmelerini temin için elinden geleni yapmaktan geri durmuyor.

Bu maksatla Devlet Demiryolları idaresi 1 Temmuz 1934 tarihinden itibaren gidip gelme biletleri üzerinde büyük tenzilât yapmış, büyük bir rağbet gören bu tenzilâtı 20 Ağustos tarihinden itibaren başlayan tenzilâtlı "Halk ticaret biletleri", takip etmiştir.

Tenzilâtı vasatî olarak yüzde elliye varan gidip gelme biletlerinin ihdası, bu yolda alınan ilk tedbir ve uzun mesafeler için yeni bir ihdastır. Yine büyük mesafeler için kullanılabilcek olan halk ticaret biletlerinin ihdasında ise üç gaye vardır:

1 — Memlekette ticarî hareketleri uyandırmak ve bu hareketleri teksif etmek.

2 — Halkı yekdiğerine kaynaştırıp memleketi tanıtarak dahilde turizmi teşvik etmek.

3 — Turizm için şimdiye kadar müsaadeli tarife bulunmaması yüzünden ileri gelen müşkülâtı bir taraf ederek ecnebi turistlerin memleket dahilinde en müsait şartlar altında gezmelerine imkân başışlamak.

Halk ticaret biletlerini alanlar, bu faydalarından başka mevcut nizamî bağaj hakkına ilâveten eli kiloya kadar nümunelik eşya götürmek müsaadesini de almış bulunuyorlar.

Her hangi bir yolcunun taşınmasında nizamların müsaade ettiği bağajın azami haddi 30 kilodur. Yeni biletleri alan bir yolcu buna ilâve olarak muhtelif nümune eşyası götürüyorsa 50, bir tek çeşit nümune götürüyorsa 25 kilo fazla bağaj götürmek hakkını hâiz bulunmaktadırlar.

Bu biletleri alanlar, hiç bir kayıta ve şarta tabi olmıyarak istedikleri istikamette seyahat edebilirler. Ve hiç bir miracaat ve merasime tabi tutulmazlar.

Bu biletler on beş günlük, bir aylık ve iki aylık olmak üzere üç kısma ayrılıyorlar. Bunlardan on beş günlüklerin tutarı şudur:

I mevki	II mevki	III mevki
35 lira	25 lira	17,5 lira
I mevki	II mevki	III mevki
60 lira	40 lira	30 lira
I mevki	II mevki	III mevki
70 lira	50 lira	35 lira

Halk ticaret biletlerini almış olan yolcular, biletleri hangi mevkie aitse o mevkiye seyahat edebileceklerdir. Ondan yüksek bir mevkie geçerlerse o zaman yol ücretini umumî tarife üzerinden ödemek mecburiyetinde kalırlar.

Şirketler zamanında pek ağır tarifelere tabi tutulduğu için bir kısım nakliyatı yolculuk emniyetini tehlikeye düşüren başka vasıtalarla yapılan İzmir — Manisa, Balıkesir — Bandırma, İzmir — Alaşehir hatları üzerinde umumî tarifeden yüzde elli tenzilât yapılmıştır.

TENEZZÜH TARİFESİ :
Devlet Demiryollarının ucuz bir

para ile halkı seyahat ettirmek için aldığı isabetli tedbirlerden biriside tenezzüh tarifelerini tatbik etmesi olmuştur.

Tenezzüh trenleri, memlekette seyahat ve turizm alâkasını uyardırmak, halka memleketi gezdirmek, yurdun güzel manzaralarını göstermek, bundan başka büyük şehirler civarındaki istihsal mın takalarını gezdirmek, pazarlarda yeni ticaret imkânlarını hazırlamak üzere ihdas edilmiştir.

Bunların başlıcaları şunlardır: Haydarpaşa — Sapanca, Haydarpaşa - Adapazarı, Ankara - Çankırı, Samsun — Amasya, Adana — Mersin, Adana — Mamure, İzmir — Alaşehir — Soma, Afyon — Hamam, Afyon — Kazlıköy.

Bu tenezzüh trenleri haftalık - tur. Bunların ücretleri umumî tarifeye nazaran yüzde seksen kadar eksiktir.

Bu yazıyı tenzilâtlı halk ticaret biletlerinin 20 Ağustosun itibaren başlamasını dolayısıyla yazdık.

Bu tedbiri bir kere daha bir taraftan Demiryollarının hacmini ve uzunluğunu arttırmayı, bir taraftan da onu halkın seyahatine en heven ve uygun şartlarla arzettiği vazife bilen Nafia Vekâletinin başardığı iyi işlerden birisi olarak kaydediyoruz.

Demiryolları İdaresinin eşya nakliyatı husunda yaptığı tenzilâta başka bir yazımızda temas edeceğiz.

Galatasaraylılar Avupadan döndüler

Avrupaya giden Galatasaray lisesi muallim ve izcileri dün sabah saat altıda şehrimize gelmişlerdir. Kendilerini rıhtımda muallim ve izcilerden mürekkep bir grup karşılamıştır.

Ihtisas mahkemesinde

İpekli kumaş kaçırmaktan suçlu Bulgar tebaasından Gülzari ihtisas mahkemesinde altı ay hapse ve kaçırıldığı eşyanın gümrük resmine muadil nisbette para cezasına mahkûm olmuştur.

Ş Üsküdar'da Atpazarında mey-dancıkta oturan Makbule hanım, kaçak cigara sattığı sabit olarak altı ay hapse ve yüz iki lira para cezasına mahkûm olmuştur.

İngiliz üniversitelileri

Memleketimize gelmiş olan İngiltere Kemberç üniversitesi profesör ve talebeleri yarın üniversiteyi gezecekler ve profesörlerle görüşeceklerdir.

Sanayici:
Yaptığın malların güzelliğinin, sağlamlığının büyük yurdumuzun her tarafında tanınması için en güzel çare büyük devlet merkezimizde 29 Teşrinievvelde açılacak sergiye iştiraktır.

Bu vazifeni şimdiden sergiye tahhütnameyi göndermekle ifaya başla...

M. İ. ve T. C.

Ayancıkta Zingal şirketinin kereste fabrikası

- 5 -

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Asrı orman işletme namına hatırımıza gelebilecek her türlü tesisat burada bir araya gelmiş bulunuyor. Testere makineleri ağaçları biçerken çıkan tahta tozları bile zayi edilmek istenilmemiş, tahta tozlarını yakmak suretiyle muharrik kuvvet istihsal etmek için tertibat yapılmıştır. Denildiğine göre tahta tozları fabrikada mahruk sarfiyatının üçte birine kâfi geliyormuş.

Fabrikanın en karakteristik ciheti hava hatlarıdır. Çünkü buradaki havaî hatlar uzunluk itibarıyla dünya üzerinde ikinci gelir. Bu yirmi sekiz kilometreden fazladır. Bundan daha uzun olan havaî hat ancak Japonya'da varmış. Havaî hatların bu kadar uzun olmasının sebebi ağaç tomruklarının kesildiği ormanların (Zından ve Çangal ormanları) Ayancıktan saatlerce içeride bulunmasıdır. Bu uzun mesafeyi bir dekovil üzerinde buharla işliyen arabalar üç saatte alabiliyor. Bundan sonra da orman içinden asıl ağaçların kesildiği yerleri görmek için saatlerce at üzerinde gitmek lâzım geliyor.

Biz Ayancıkta Zingal gereste fabrikasını gördükten sonra dekovil ile ormanlara doğru gittik. Üç saat gittikten sonra (Çaybaşı) ve (Kepez) köylerinin arasındaki kuru tomruk kanalının yanına geldik. Burada öğle yemeğini yedik. Kuru kanal içinden nasıl tomruk sevkedildiğini gördük.

Kuru kanal denilen bu vasıta gayet sağlam ağaç kütüklerinden yapılmış bir nevi su harkına benziyor. Kanalın bir ucu karşıda bir dağdan kilometrelerce devam ederek geliyor, bizim içinde bulunduğumuz derenin bir kadesine kadar meyilli olarak iniyor. Bir haldeki kanalın bir ucundan büyük ağaç kütükleri bırakılınca kendi kendine ve büyük bir süratle kanalın ta nihayetine kadar kayarak düşüyor.

Burada ellerinde (Sapın) denilen kancalı bir âlet ile bekliyen beş on köylü aşağıya inen tomruğu yuvarlıyarak götürüyor. Havaî hat ile fabrikaya sevkedilmek üzere yığınlar yapıyor.

Kuru kanalın alt taraftaki ucunda bir kenarda ayakta duran bir köylü amele mütemadiyen yukarıdan salıverilen ağaç kütüklerinin gelişini gözetliyor. Ağırlığı yedi, sekez yüz kiloyu, bazan bir tonu geçen büyük tomruklar korkunç sürat ve büyük bir gürültü ile kuru kanal içinden kayarak dere içerisine düştüğü zaman bu amele bağıyor:

— Hay... y... y... Kineta!..

Bu bağırışın manasını anlayamadığım için köylülerden birine sordum:

— Bu adam, böyle ne diye bağıyor?..

Dedim Meğer (Kineta) demek galiba Belçikalıların dilinde (Koy!) yahut (Gönder!) gibi bir manaya delâlet ediyormuş. Köylü bağırışı ile kuru kanalın öbür ucundaki ameleye:

— Tomruk geldi. Bir kaza yoktur. Yeniden bir tomruk bırakmamız...

Demek istiyormuş. Bu işareti almadıkça yukarıdaki amele kanal içine yeniden tomruk bırakmazmış. Şayet bir yanlışlık olur da tomruklardan biri daha kanal içinden çıkmadan ikinci bir tomruk atılırsa bu iki tomruğun kanal içinde çarpışması korkunç bir felâket olur, kanalı parça parça eder, kazalara sebebiyet verirmiş. Binaenaleyh herhangi bir sebeple yukarıdan atılan tomruklardan biri kanal içerisinde kalır da çıkmazsa yeniden tomruk atılmaması için bu defa aşağıda gözcülük eden köylü:

— Habo!..

Diye bağırmış. "Habo", da yeniden tomruk atmamız. Kaza olacak,, manasına gelirmiş. O vakit derhal tomruk sevkiyatı durdurulur, kanal içerisinde kalan tomruk çıkarılmış. Eğer kanalda bir bozukluk varsa tamir edilmiş.

(Kineta) ve (Habo) kelimelerini burada köylülere orman tesisatını yapan Avrupalı mühendisler öğretmişler. Sonradan Zingal şirketinde çalışan bazı Türkler bu kelimeler yerine (Öz Türkçe) birer kelime koymak istedikleri halde buna muvaffak olamamışlar. Köylüler (Kineta) ve (Habo) sözlerini kullanmakta devam etmişler. Fikrimizce bu hadise Türkçeye ecnebi kelimelerin alınabilmesi noktasından şayanı dikkattir. Anadolunun köylüleri bile ihtiyaç halinde ecnebi kelimeleri severek alıyorlar, kullanıyorlar.

Bundan başka gene dil bakımından burada benim nazarı dikkatimi celbeden bir söze daha rast geldim. Bu da yukarıda işaret ettiğim gibi (Kepez) kelimesidir. (Kepez) burada bir köy ismidir. Fakat bu köy bir tepe üzerinde olduğundan tepeye de aynı zamanda (Kepez) denildiği anlaşılıyor. Garbi Anadolu (Gördes) kasabasının yamaçında bulunduğu tepenin adı da (Kepez) dir. Nihayet işittiğime göre (Çanakkale) taraflarında da gene (Kepez) denilen bir yer varmış.

Bu suretle aynı kelimenin muhtelif yerlerde mevkî ismi olarak kullanılmakta ve hâlâ halk dilinde yaşamakta bulunması, Türkler arasında bir manası olmasına delâlet eder. Bunu düşünerek (Kepez) kelimesinin manası ne olabileceğini ararken bir dostum bana "Kepez Türkçe suların taksim yeri manasına gelir,, dedi. Filhakkı Gördesteki Kepez tepesi kasabaya hariçten gelen içme sularının taksim yeridir. İhtimal ki diğer Kepez isimlerinin kullanılmasında da böyle bir münasebet vardır. Bu takdirde (Kepez) kelimesini umumî olarak dilimizde (Suların taksim yeri) manasına kullanabileceğiz, demektir.

Buraya kadar verdiğim izahat gösterir ki orman işletme işinde en mühim mesele büyük ağaçları keserek mümkün olduğu kadar az zahmet ve az masrafla fabrikaya nakledebilmektir. Eğer (Zından)

Kontenjan

Kararname ve bağlı listeler tebliğ edildi

Önümüzdeki birinci ve ikinci teşrin, birinci ve ikinci kânun, şubat ve mart aylarından ibaret altı aylık devreye ait kontenjan kararnameyle buna bağlı listeler gümürge bildirilmiştir.

Dört maddeden mürekkep kararnameye göre, S listesine yazılı tarife pozisyonlarına ait eşya kontenjan kaydıyla bağlı olmaksızın memlekete girecektir. KL listesine yazılı eşya Türkiye ile mal veya döviz esaslı kliring anlaşması yapmış memleketlerle iktisadî müvazene vaziyeti lehimizde olup Türkiye ithalatına karşı hususî hiç bir tahdit koymamış bulunan memleketlerden getirildiği takdirde kontenjan dışında ithal olunacaktır.

V listelerinde yazılı tarife pozisyonlarına giren eşya siparişlerinden evvel ait oldukları vekâletlerin izini alınmak şartile kontenjan dışında girer. K listesine yazılı pozisyonlara giren eşya, hızarlarında yazılı altı aylık kontenjanlar dahilinde memlekete ithal olunacaktır.

Listesi Türkiye ihracatını teşvik ve teşvik için fazla kontenjan vermeyi veya resim ve tahditlerden istisna veya daha müsait ve tadilatlı muamele tatbikini veya Türkiye ihracat emteası veya bir kısım üzerine mevzuu ithal resminin tenzilini son aydan ve yahut ta devlet inhisarları ihtiyaçlarından sabit bir kısmı Türkiyeden yapmayı teahhüt eyliyen veya mümasil suretlerle Türkiye ihracatına kolaylık gösteren memleketlere gösterecekleri kolaylığa göre ithal müsaadesi verilecek eşya pozisyonlarını ihtiva eder.

Kararname 1 Teşrinievvel 1934 tarihinden müteber olacaktır.

Sopa ile kadının kafasını ezdi

Sındırğı, (Hususî) — Aşıklar köyünde bir cinayet olmuş, bir kadın hiçten bir sebep uğruna feci bir vaziyette öldürülmüştür. Köyde Süleyman oğlu Mehmedin karısı Ayşe, köy kenarında harman beklerken uykuya dalmış, bu sırada Etem oğlu İsmail isminde birisi yanına yaklaşarak elindeki sopayı zavallı kadının başına indirmiştir. Ayşe kadın, darbenin şiddetinden derhal ölmüştür.

İsmail bu cinayeti, Ayşe kadının kendi ağabeyiyle karısının arasını açtığı zannederek işlemiştir.

ve (Çangal) ormanları ile (Ayancık) arasında büyük havaî hatlar tesis edilmemiş olsaydı, büyük tomrukları fabrikaya sevketmek yalnız çok masraflı bir iş olmakla kalmazdı. Adı vasıtalarla bu nakil imkânsız olurdu.

Bu kadar geniş bir sahada orman işletmek teknik itibarıyla büyük bir mesele olduktan başka sermaye itibarıyla da büyük bir teşebbüstür. Sermaye noktasından bu teşebbüsün ehemmiyetini göstermek için (Zingal) şirketinin tesisine (11,5) milyon lira sarfedilmiş olduğunu söylemek kâfi gelir. (Yarın: Zingal Şirketinin hali ve istikbali)..

Mehmet ASIM

AVRUPADA Harp Olacak mı?.

Amerikalı muhabir Knickerbocker'in ihtisasları:35

Böyle olduğu takdirde harbin zuhurunu takip eden bir iki gün zarfında Almanya 9176000 kişilik Fransız, Belçika ve Çek kuvvetlerine mukabil cepheye yalnız 2665000 asker dökebilecektir. Bundan başka Almanyanın 12242000 kişilik Fransız, Belçika, Çek, Romen ve Yugoslav kuvvetleriyle de karşılaşması ihtimal dahilindedir. Hattâ Lehistan da Almanya aleyhine harbe iştirak ederek bu kuvvetlerin miktarını 14218000 kişiye çıkarabilir. Bir de Almanya, İtalyayı da hasım tarafında görürse Almanyaya düşman olan tarafın kuvveti 20203000 kişiye kadar çıkmış olacaktır.

1914 te harp başladığı zaman Almanya ile düşmanları arasındaki kuvvet farkı ne idi? O zaman 6400000 Alman ve Avusturyalıya mukabil 9500000 Fransız, İngiliz, Belçika, Sırp ve Rus kuvvetleri bulunuyordu. Demek ki nisbet üçe ikiydi. Fakat yerinden kalkamayan Rus kuvvetlerine karşı yalnız bir iki Alman fırkası gönderildiği için kuvvetler aşağı yukarı müsavî idi. Halbuki o zamanki bu müsavata karşı bugün nisbet dörde birdir, belki de dörde beş, yüzde altı ve hattâ yüzde sekiz olacaktır. Muhakkak olan bir şey varsa o da Fransızların, seferberliklerini ikmal edinceye kadar tahkimatları önünde bütün hücumları durdurmağa muvaffak olacaklarıdır.

Kuvvet farkları bugün Almanya için pek gayri müsaittir. Şans meselesi tamamen aleyhindedir. Bu şans tashih etmek için Almanya ne kadar zamana muhtaçtır?

Almanya bugün manen müselâhtir. Sulhverlik en büyük cürmü teşkil ediyor. On beş ile otuz yaşında olan 9 milyon Alman son muharebeye iştirak edemeyecek kadar gençtiler. Bunlar, Alman gençliği, adı insanlar gibi yaşayıp ölmek değil, kahraman olarak ölmek istiyorlar. Bugün bütün Alman milletine verilen öğüde onlar da inanyorlar; Alman milleti hâkim bir millettir, hükmetmek için seçilmiştir.

Almanyanın harp hazırlığını gösteren manevî âmiller bunlardır.

Fakat Almanya nihayet 1914 te malik olduğu askeri tefevvuku tekrar ihraz edebilir. Almanya, Lehistan ile Fransa arasına girerek preventif harbin önüne geçmeğe muvaffak olmuştur.

Bunlar da Alman harp hazırlığının pratik vasıtalarıdır.

Nihayet Almanya, Avrupada bulunan seksen, seksen beş milyon Almanı birleştirmek gayesini takip etmektedir. Bunların on beş, yirmi milyonu Almanya haricinde bulunmaktadır. Almanya, son harpte kaybettiklerini de tekrar geri almayı arzu etmektedir. Bundan başka ya Avrupada, yahut müstemeleke şeklinde hayat rüyasını tahakkuk ettirmeğe kâfi gelecek kadar arazi istemektedir. Nihayet, Almanya, Avrupada Fransız hegemonyasını kırarak onun yerine geçmeği tespit etmektedir.

Bunlar Alman gayeleridir. Bunların birçoğunu harpsiz tahakkuk ettirmek mümkün değildir. Almanların o manevî âmilleri, pra-

tik vasıtaları ve gayeleri nihayet harp olacağına delâlet etmektedir.

Fakat bunların hepsi, Avrupa'da harp olacak mıdır?.. meselesine müessir olamaz. En ziyade Almanyanın harp hazırlığı ve harp gayeleri aleyhine çıkan âmilleri ciddi bir surette nazarı dikkate almak lâzımdır.

Almanya henüz harbe hazır değildir. Gerek bitaraf, gerek Alman düşmanı olan askeri mütehasısların kısmî azamî Almanyanın en erken üç sene zarfında 914 teki askeri kuvvetini iktisap edebileceği meselesinde mütefiktirler. Fakat bugün Almanyadan kuvvetli olan diğer devletlerin, Almanyanın kendilerini teslihat işlerinde geçmelerine vakit bırakmıyarak daha ziyade silâhlanmaları ihtimal dahilindedir.

Bunlar Almanyanın harbe hazır olmayacağına delâlet eden vasıtalarıdır.

Fakat Hitlerinde bizzat harbi istememesi yabana atılmıyacak hakikatlerdendir. Hitler bu hususta bütün Avrupayı kandırmağa muvaffak olmuştur. Yalnız Avrupa değil, bütün Alman milleti de buna inanmıştır. Hitler yalnız bugün Almanya iktidarı olmadığı için harbi istemediğini söylemiyor. Yarın silâhlanmış olsa bile harbetmeyeceğini ileri sürüyor. Avrupayı dolaşarak harp meselesi hakkında tetkikat yaparken ziyaret ettiğim kral, diktatör, harbiye ve harbiye nazırları, erkânı harbiye reisleri gibi otuz devlet ricali, Hitlerin şimdî ve yakın bir istikbalde harp istemediğini söylemeği ihmal etmediler. Fakat harbin kazanılmasını muhtemel gösterebilecek kadar silâhlandıktan sonra Hitlerin harbe karşı ne vaziyet alacağını kendisinin de bile kat'i olarak söyleyemeyeceğini de kaydettiler.

O zaman hulûl edince Hitler şimdi ne ise o vakit de o olacaktır: O zaman hulûl ettikten sonra da "Avrupada harp olacak mı?.. meselesinde kat'i bir rol oynayan şahıs gene Hitler olacaktır. Hitlerin Almanyadaki kuvveti bugün gayrimahdut bir kuvvettir. Bu kuvvet bütün Almanların birleşeceğini tasavvur eden mistik bir görüşe istinat eder. Hitler hemşerilerinin fikirlerine ve hislerine o derecelerde hâkimdir ki Alman olmanın bir kimsenin burun anlaması imkân haricindedir. Hitler Almanyayı ne yapmak isterse yapar.

Umumî harptenberi iktidar mevkiine geçen ve sulhün muhafazası için lâzım olan bütün müsaadekarlıkları bahsedebileceğiz kadar kuvvet ve nüfuza malik olan ilk başvekil Hitlerdir. Hangi Alman devlet adamı Lehlilerle bir ademi tecavüz mukavelesi aktederek on sene için koridor dan vazgeçtiğini ilân edebilirdi? Brüning bunu yapmış olsaydı carmıha gerilirdi. Hitler, Danzigdeki hücum k't'alarının dizginlerini elinde tutabildi. Bunu hem Sarremintakasında hem de isterse Avusturyada yapmaya muvaffak olabilir.

(Devamı var.)

İkinci Türk dili kurultayı çalışmasını bitirdi..

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

...acağı kulaktan kulağa yayıl-
dığı için, bütün gözler filesof şa-
irinin üzerinde toplanmıştı.

Gazi Hazretleri yanlarında
Başvekil İsmet Paşa ve Dahiliye
Velkili Şükrü Kaya Bey olduğu
halde localarında bulunuyorlardı.
Başkan Kâzım Paşa, bir gün
evelki zabıt hulâsasının okunma-
sını emretti. Okunan hulâsa ay-
nen kabul edildi.

Kurultayın bir evelki toplantı-
sına ait bu kısa merasimden son-
ra, son altıncı toplantıyı teşkil e-
decek müzakerelere geçildi.

Kurultaya muhtelif azalar tara-
fından verilen tez ve takrirler, ku-
rultayda okunmasına vakit bulu-
namıyacağı için, encümenlere ha-
vale edilmişti. Encümenler,
kendilerine verilen bu tezler hak-
kındaki mütaaleaları kurultay

Başkanlık makamına bildirecek-
lerdi. Kâzım Paşa, neticelerin en-
cümenden geldiğini ve encümen
mütalealarının okunacağını söyle-
di. Bu mazbatalar; gramer, ıstı-
lah, filoloji, takrir ve teklif ko-
misyonlarının mazbatalarıyla ni-
zamnâme komisyonunun mazbata-
larını ihtiva ediyordu. Gramer

komisyonu, kendisine tevdi edi-
len dört tezden yalnız üçünü ka-
bul etmiştir. Diğer biri, faydası
ve yararlığı şüpheli görüldüğü için
komisyon tarafından geriye gön-
derilmiştir.

İstihlâh komisyonunun, bütün
kelimeleri türkçeleştirmek hu-
sundaki ısrarı dikkate değerdi.
Diğer taraftan, öz Türkçe istihlâh-
ların mektep kitaplarına süratle
girmesi ileri sürülmüştü. Filoloji

sahasında düşünülen esas nokta-
lar üzerinde filoloji komisyonu-
nun raporu okundu. Takrir ve
teklif komisyonunun mazbatası a-
rasında birinci dil kurultayına iş-
tirak edenlere bir madalya veril-
mesine dair ileri sürülen bir teklif
tadil edilmişti. Türk Dili Tet-
kik Cemiyeti böyle bir madalya

basmayı esas itibarıyla kabul et-
miştir. Sadece, bir tarafında
Gazi Hazretlerinin, diğer tara-
fında kurultay toplantı birliğinin
resmi bulunacak olan bu madalya,
ancak bir ücret mukabilinde veri-
lecekti. Takrir ve teklif komisyo-
nunun yaptığı bu tadil, cemiyete
aynı zamanda bir varidat da te-
min etmiş olacaktı.

Nizamnâme komisyonunun
Başkanlığa bildirdiği mütaalealar-
arasında, Türk Dili Tetkik Ce-
miyeti nizamnamesinde yapılacak
olan kelime tadilatı bilhassa mü-
himdi.

Birinci Kurultay, iki sene evel
toplantılmıştır. O zamandanberi,
ikinci toplantıya kadar niçin bu
iki yıl zarfında, dil sahasında saf
Türkçenin mevkiini kuvvetlendir-
mek için atılan adımlar tam bir
muvaffakiyetle neticelenmiştir.
Nizamnâme, bu adımın baş tara-
fında yazılmış bulunuyordu. Bu-
gün, birçok kelimeler eskimıştır.
Nizamnâme komisyonu bu eski-
miş kelimelerin yerine, yeni ve
daha canlı kelimelerin getirilme-
sini ileri sürmüştür.

Bundan sonra nizamnameye ye-
ni bir madde daha ilâve edilmiştir.
Buna göre kurultaydaki müzake-

relere, ancak kayıtlı aza ile fah-
ri ve muhabir azalar iştirak edebi-
leceklerdir.

Hasan Cemil Bey bir hitabe söylüyor

Bu suretle komisyon mazbata-
ları bitmiş oluyordu. Türk tarih
cemiyeti namına Hasan Cemil B.
kürsüye geldi:

Cemil Beyin hitabesi, ikinci
Türk dili kurultayının en parlak
hitabelerinden birisi olmuştur.

Hatip nutkuna şöyle başlamış-
tır:

— Türkiye Büyük Millet Mec-
lisi Reisi Kâzım Paşanın Başkan-
lığında toplanan ikinci dil kurul-
tayı kapanırken, sizi, Türk ta-
rih cemiyeti namına kutlularım!.
Bu kürsü, altı gündənberi, önün-
de ateş yakılan bir mihrap halini
almıştır.

“İlim müessesesi ve millet el bir-
liğiyle ve birbirini tamalıyarak
bu büyük millet işini başarmaya
devam ediyor. Bütün milletin ya-
pacağı işleri, bütün millete yap-
tırmayı bilen şef, Türklüğü tam
ve bütün olarak kurtarmasını bil-
di..”

İkinci kurultayın, dil savaşın-
da, ikinci bir meydan muharebe-
si olduğunu kaydeden hatip söz-
lerine şöyle devam etmiştir:

“Dil ve tarih cemiyetleri, büyük
yapıcının ruhundan ve iradesin-
den doğmuş ikiz kardeşlerdir.

Daha sonra cihan sulhunda
Türk milletinin büyük muvaffaki-
yetini işaret eden Hasan Cemil
Bey; sözlerine şöyle devam etmiş-
tir:

— Dost milletlere mensup bir
takım âlimlerin, kurultayda ha-
zır bulunmaları, bu müşterek ça-
lışmanın bir mukademesi mahiye-
tindedir.

Mademki dil âlimi, tarih yazma-
nın en başında gelen âlimlerden
biridir, bu orijinal dil üzerinde
sadece araştırmalar yapılmadıkça,
insan tarihinin mazarını bulmaya
imkân tasavvur edilebilir mi? Ke-
limeler, mefhumların kanı, ada-
lesi, duygusu vardır. Dil mil-
letin ruhudur. Ve milletin ruhu
dildir. Türk ırkının bu mirası
üzerinde yapılacak araştırmalar-
da, dünya ilminin edeceği bü-
yük istifade meydana gelir..”

Hatip sözlerini şu cümlelerle
bitirmiştir:

— Kültür kahramanımızın
yaptığı dil seferberliğinin tarihe
olan hizmetinden başka Türk mil-
letini terbiye edici bir manası da
vadır. Büyük Millet müebbisi
dilimizi diriltmekle Türk mille-
tinin terbiyesini en sağlam bir te-
mele dayatmış oluyor.

Öz dilimizi bulmakla tarihimizi
ve kendimizi bulacağız!

Türk ufukları gebedir! Büyük
bir milletin tarihi, büyük bir dili
yeniden yaratacaktır!..”

Hatip, fevkalâde bir şekilde,
dakikalarca alkışlandı.

ikinci celse

On dakika kadar bir aradan
sonra ikinci celse açıldı.

Bu celsede Türk Dili Tetkik
Cemiyetinin yeni merkez heyeti
intihap olunmuştur. Reislığe
Hakkı Bey, umumî kâtipliğe İb-
rahim Necmi, Muhacebesiliğe
Besim Atalay Beyler seçilmişler-
dir.

Dil Cemiyetinin yeni merkez
heyeti azaları şunlardır:

Ahmet Cevat, Ali Canip, Ce-
lâl Sahir, Hasan Reşit, İzzet Ul-
vi, Naim Hazım, Refet ve Yakup
Kadri Beyler.

Seçim bittikten sonra, yeni re-
is Saffet Bey kürsüye geldi. Saf-
fet Beyin kısa nutku şöyle bitiyor-
du:

— Bizim bir kuvvetimiz var:
O da Gazinin, şefkatli himaye-
lerini bundan evel olduğu gibi gene
esirgemeyecekleridir!..”

Safvet Beyden sonra, Fazıl Ah-
met Bey, saf türkçe şiirini okudu.
Mana ve yazılış itibarıyla, bugü-
nün güzel yazılarından biri olan
bu şiir, hazır bulunanlar tarafın-
dan alkışlandı.

Fazıl Ahmet Beyden sonra, baş-
kan Kâzım Paşa kısa bir nutuk
söydi.

— “Kurultayın çalışmasını ta-
kip buyurmuş olan Büyük Reisi-
miz Gazi Hazretlerinin gösterdik-
leri derin alâkaya karşı saygıları-
mı sunar ve Kurultayı kaparım!..”

Bu kısa nutukla, Kurultayın
ikinci çalışması, altı günlük, fak-
kat iki yıldanberi devam eden geceli
gündüzlü bir çalışmadan son-
ra, Gazi Hazretlerinin huzurunda
tamamiyete ermiş bulunuyordu.

T. D. T. C. Umumî Kâtipliğin-
den:

Yeni umumî merkez heyeti bu-
gün Kurultaydan sonra yeni baş-
kan Saffet Beyin başkanlığı altın-
da umumî kâtip İbrahim Necmi,
muhasibeci Besim Atalay, azadan
Ahmet Cevat, Ali Canip, Hasan
Reşit, İzzet Ulvi, Naim Hâzım ve
Refet Beylerden mürekkep olarak
toplantılmıştır.

Bu toplantıda, yeni seçimi bü-
yük önder Gazi Hazretlerinin sev-
gi ve güvenleri ile olduğu düşünül-
erek, bu inana karşı bütün varlığı
ile dil işine candan çalışmaya and
içilmiş, bu andı bildirmek ve he-
yetin saygılarını sunmak üzere
başkanlıktan Reisi Cumhur Haz-
retlerine bir arıza yazılmıştır.

Eski U. M. H. inde bulunduğu
halde resmî vezifeleri hasebiyle
bu seçime girememiş olan orta
tedrisat umum müdürü Hasan Âli
ve müzaler müdürü Hâmit Zübeyr
Beylere de birer teşekkür mektu-
bu yazılmıştır.

U. M. H. pazar günü saat 15 te
Dolmabahçe sarayında toplan-
acaktır.

Kurultaya gelen muallimler

Kurultay münasebetiyle şehri-
mize gelen lise ve orta mektep mu-
allimlerine ayın yirmi beşine ka-
dar vazifeleri başlarında bulun-
mak üzere ilk vasıtayla hareket et-
meleri için Vekâlet tarafından emir
verilmiştir.

Amerika ve Japon çiftçileri arasında ihtilaf

Feniks - Arizona, 23 (A.A.) —
Salt River vadisinde Amerika çift-
çileriyle Japon ziraatçıları arasın-
daki gergin vaziyet hükümetin mü-
dahalesine sebep olmuştur.

Hükümet, validen, Amerika ile
Japonyanın münasebetine zarar
verebilecek hâdiselerin önüne geç-
mesini istmiştir.

Selânikte ihtilâl olma- dığı anlaşıldı

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

meselerine kapatmaya matuf bir
tertîp olduğunu iddia etmekte is-
rar ediyorlar..

Hükmet mahafili ise muhalif-
lerin bu iddialarını şiddetle red-
detmekte ve hakikatte hükümeti
devirmeğe matuf bir teşebbüs kar-
şısında bulunduğunu ileri sürerek
bu gizli teşekküle girmiş olan za-
bitlerin aralarında imzalamış ol-
dukları protokolü aynen tebliğ et-
mektedirler.

Suikastçılar tarafından imzala-
nan protokolün en esaslı maddele-
ri şunlardır:

1 — Bugünkü palyatarizm hükü-
metini devirmek ve ceneral Plas-
tiras idaresinde bir diktatörlük
rejimi ikame etmek.

2 — Bu ihtilâlcî rejim yalnız ve
münhasıran orduya istinat edecek-
tir.

3 — Orduda yalnız cumhuriyet-
çi unsurlar bulunacaktır.

4 — Bu protoklü imzalayanlar,
ihtilâl hareketi reisinin nezdinde
teşekkül edecek olan dokuz kişilik
ihtilâl heyeti esasını teşkil edecek-
lerdir. Bu ihtilâl heyeti ikişer
sene müddetle seçilecektir.

5 — Askerî ihtilâl, geniş bir ıslâ-
hat ve yenilik programı tanzim
edecek, adaleti esas tutacak, meş-
ru zapt ve raprı temin edecek, halk-
kın altında ezildiği ağır vergiler
yüğünü hafifletecek, milliyet ve
din akidesini sağlamlaştıracak ve
Yunanistanın şark ve hududunu
müdafaaya kadir kuvvetli bir or-
du teşkil edecektir.

6 — Şimdiki protokol maddeler-
inden birinin değiştirilmesi ve ta-
dili protokolü imzalamış olanların
dörtte üçü nisbetinde ekseryet re-
yle kabul olacaktır.

7 — Protokolü imzalayanlar, üç
kişilik bir idare heyeti teşkil et-
mişlerdir. Heyetin vereceği ka-
rarlar matâ olacaktır.

Bu taklîbi hükümet teşebbüsün-
de elli kadar zabıtin alâkası
olduğu temin edilmektedir. Bu
harekete ön ayak olan da mütekait
miralaylardan M. Rervastır. İhtilâlciler,
bu mütekait miralayın e-
vinde muntazaman toplanmaktay-
dılar. İhtilâlcilerin ekserisi zabı-
ta memurları tarafından tevkif e-
dilmişlerdir.

Harbiye nazırı Ceneral Kondi-
lis bu suikast hareketi hakkında
kendisinden malûmat isteyen gazete-
cilere şu sözleri söylemiştir:

— “Hükümet tahkikata ehem-
miyetle devam etmektedir. Tah-
kikat neticesinde bütün hakikatin
meydana çıkacağı tabiidir. Yal-
nız şimdiden şunu söyleyeyim ki,
bu taklîbi hükümet teşebbüsü-
nün asıl ve esastan âri olduğu hak-
kında muhalif gazeteler tarafın-
dan ileri sürülen iddialar, hakika-
te uygun değildir.

Şimdiye kadar yaptırdığımız
tahkikattan ehemmiyetli bir tak-
libi hükümet teşebbüsü karşısın-
da bulunduğu meydana çıkmak-
tadır. Bu harekete mütekait ve
muvazzaf zabıtlardan başka bazı
sivil şahıslar da dahildir.

Tahkikat neticesinde tayin e-
decek mesuliyetlere göre suçlula-
ra kanunî mevzuat dairesinde
ıcap eden cezalar verilecek ve bu

sayede memleketin sükûn ve huzu-
ru temin edilecektir.

Şunu da söyleyeyim ki, halkın
bu hareketlerden telâş ve korkuya
düşmesine mahal yoktur. Hükü-
met memleketin huzur ve sükûnu-
nu temin edecek derecede kuvvet-
lidir. Hükümet huzur ve sükûnun
bekçisidir..”

F. Nazlı Oğlu

Mütekait miralay tevkif edildi

Atina, 23 (Hususi) — Son tak-
libi hükümet hareketinin başında
mütekait miralay Diamesis bulun-
duğu tahakkuk etmiştir. Kendisi
tevkif edilmiştir.

Harbiye nazırı Ceneral Kondi-
lis, bu taklîbi hükümet hareketine
iştirakinden şüphe edilen her za-
bitin derhal tevkif olunmasını em-
retmiştir.

Selânikte de mi ihtilâl

Atina, 23 (Hususi) — Selânik-
te askerî bir ihtilâl hareketi başla-
mak üzere bulunduğu dair bu-
rada devamlı bir takım şayialar
vardır.

Yapılan tahkikattan bu şayia-
ların, Hayekdikya yarım adasın-
da başlayan orman yangınlarını
söndürmek için Selânikteki istih-
kâm kıtalarının kamyonlarla ya-
rım adaya gönderilmesinden çık-
tığı anlaşılmıştır.

Başvekil dönecek mi?

Atina, 23 (Hususi) — Burada-
ki şayialara göre, son taklîbi hükü-
met teşebbüsünün meydana çı-
karılması üzerine Almanya'da te-
davi altında bulunan Yunan Baş-
vekilî Çaldaris Yunanistana dön-
mesini tesri edecektir.

Halbuki hükümet mahafili bu
şayiaları kat'i surette tekzip eyle-
mekte ve M. Çaldarisin son keş-
fedilen darbei hükümet teşebbüsü-
ne hiç bir ehemmiyet atfetmediği-
ni ve Alman kaplıcalarında tedi-
visini bitirdikten sonra iki Eylül-
de Atinaya döneceğini söylemek-
tedirler.

Almanya'ya ihtar mı?

Londra, 23 (A.A.) — Deyli
Telgrafın Roma muhabirinden:

Nim resmî İtalyan matbuatında
intişar eden ve İtalyanın Avustur-
ya istiklâlini tekeffül etmek niye-
tini mutazammın haberler Alman-
yaya karşı yeniden bir ihtar ma-
hiyetindedir. İtalyan matbuatı ay-
nı zamanda şu dikkate şayan mü-
taleayı dercetmektedir: “Avrupa,
bugün, milletler arasında sulh ve
müsalemeye tehlikeye koyan, mun-
tazam bir tethiş teşkilâtıyla başa
çıkarak mecburiyeti karşısında
bulunuyor..”

Millî sosyalist kongresi

Berhtesgaden - Berhtesgaden,
23 (A.A.) — Nuremberg'de topla-
nacak olan millî sosyalist kongre-
sinde milislerin yapacakları geçit
resmî hazırlıklarına nezaret etmek
üzere hücum kıtaları erkânharbi-
ye reisi M. Lutze, Obersalzberg'de
bulunmaktadır. M. Hitlerin mü-
messili M. Hes - Hees ve muhafa-
za kıtaları reisi M. Himler - Himm-
ler de Obersalzberg'e gelmişler-
dir.

MEMLEKET HABERLERİ

Türkiyenin en iyi pamuğu Nazillide yetişir!

Mensucat fabrikasının Nazillide yapılması ehaliyi çok sevindirdi.

Nazilli (Hususi) — Perşembe günü buranın pazarıdır. O gün sokaklar erzak ve sebze ile dolar. Bu kadar bolluk ve ucuzluk şayanı hayrettir. Zaten vatanımızın her tarafı böyledir. Ancak büyük şehirler müstesnadır! Yalnız bir manzara nazarı dikkatimi celbeyledi: Manifatura çarşısında başka yerlerden gelen esnaf manifaturaya ait sergiler açmışlar. Bu pazarcılar yüzünden asıl dükkân ve sermaye sahipleri alış veriş edemiyorlar. (Ticaret serbesttir) deniliyor ama... Bu serbestiyi benim havsalam almıyor!

Bir çok tekâlifle mükellef olanların mağazaları önünde sergi açarak mal satmak ne demektir? Birisinin zararına diğerinin kazanması bilmem ki ne derecelere kadar meşrudur. Belediyeler ve alâkadarlar bu mühim meseleyi halletmelidirler. Çünkü bu hak-sızlık her şehir ve kasabada hükümünü sürmektedir. Ve dükkân esnafı bundan çok müstekidir.

Kaza dahilinde pamuk ziraati çok ilerlemiştir. 35 bin dönüm araziye pamuk ekilmektedir. Buranın en çok pamuk yetişen arazisi nefsi kaza topraklarındadır. Senevi vasatı olarak sekiz bin balya, yani bir milyon altı yüz bin kilo pamuk istihsal olunmakta imiş! Pamukların elyafı da 22 milimetre imiş. Adananın pamukları ise 18 milimetreyi geçemez. Burada sureti mahsusada bir pamuk istasyonu açılmış ve ziraat vekâleti buna çok ehemmiyet vermiştir.

Mensucat fabrikası

Burada yapılması kararlaştırılan mensucat fabrikasında basma, tisor vesaire gibi renkli pamuk dokuma sayesinde pamuk istihsalâtı

tabiatıyla ziyadeleşecek ve pamuk sanayii fevkalâde yükselecektir.

Fabrikanın tercihan burada yapılmasının sebebi Nazillide Linit kömürünün bolca bulunmasındandır. İyi cins pamuğun burada çıkması ve Menderes nehrinin de yakını bulunması hususları da bunda müteessir olmuştur. Nazilliler hükümetimizin bu atımdan son derecelerde müteşekkik ve minnet-tardırlar. Bu sayede kazanın ticarî ve zirai cepheleri kuvvetleneceğinden ahali şimdiden düğün ve bayram yapmakta ve istikballerinden çok ümitvar bulunmaktadır.

Arazinin kuvveti ve yetiştirdiği mahsulât

Kazanın arazisindeki bereket dolayısıyla seksen kalem mahsul yetişmektedir. Burada kışın teşrinlerinde taze üzüm sevkıyatı yapılmaktadır. Bu üzümler Isken-deriye ve Köstenceye sevkolunur. Denizlerde katiyen bozulmazlar. Razaki cinsinden buraya mahsus ve makbul bir üzümdür. Kazanın incir mahsulâtı da pek fazladır. Buralarda incire "yemiş," diyorlar. Senede (1.600.000) kilo yemiş harice satılmaktadır. Zeytin yağı ve palamut ta ihraç olunur.

Turfanda yetişen sebzeler ise büyük mevkiler tutmaktadır. Mevsimlerinde her gün trenler dolusu sebzeler sevkolunmaktadır.

Oteller

Burada şimdilik otel dedikleri iki bina vardır. Fakat yapılacak olan dokuma fabrikasının istikbalde göstereceği lüzumu şimdiden anlıyan Dalyanzade Mustafa efendi namında müteşebbis bir zat, şık ve büyük bir otel yaptırmıştır.

Ragıp Kemal

Hama ile Halep arasında

Yataklı vagona kurşun atıldı.

Adana (Hususi) — 18 Ağustos gecesi Hamadan hareket ile Halebe gelmekte olan yataklı vagona, gece yarısı üç el silâh atılmış ve çıkan kurşunlardan biri 2 numaralı vagonu delmiş ve pencere camını kırmıştır.

Kurşunun geçtiği vagonun bitişiğindeki 3 numaralı vagona Adanaya gelmekte bulunan inkişaf şirketi müdürü Kemal Bey bu hadiseye şahit olmuştur.

Trenin Halebe muvasalatında zabıtaya hadise ihbar edilmiş, zabıta memurlarıyla birlikte istasyon müdürü, yataklı vagon mümessili vagonun içinde tetkikat yapmışlar ve bir zabıt ile vakayı tesbit etmişlerdir.

Izmirde gece bir adamı soydular

Izmir 21 (Hususi) — Dün gece Gazi bulvarında garip bir soygunculuk vakası olmuştur. Şefik oğlu Süleyman yoldan geçerken yanına tanımadığı bir şahit sokulmuş ve kendisine iş göstereceğini söyleyerek onu Basmahaneye doğru götürmüştür. Biraz ötede ise önlerine üç kişi daha çıkmış, birisi kama ve diğerleri de bıçak çekerek Süleymanı dövmüşler cebinden 7,5 lirasını alıp kaçmışlardır.

Bunların sabıkâlılardan Hüseyin oğlu Cemal ve İstanbullu Ahmet oğlu Faruk oldukları anlaşılmış, yakalanmışlardır.

Cezası on seneye indirildi

Burnovada eniştesi kahveci Arifi yaralı olarak öldüren Şevki hakkında evelce ağır ceza mahkemesinde verilen on beş sene ağır hapis cezası Temyiz mahkemesince nakzedilmişti.

Nakzen devam eden muhakeme neticesinde Şevkinin cezasının on beş seneden on seneye indirilmesine karar verilmiştir.

Fenerbahçe Izmire gidiyor

Izmir (Hususi) — Fenerbahçe spor klübü, 9 eylülde Izmirde bulunmak ve maç yapmak üzere Altınordu klübü tarafından davet edilmiştir.

Maçların 7 ve 9 eylül günleri olması muhtemeldir. Fenerbahçe bu daveti esas itibarıyla kabul ettiğini bildirmiştir.

Bir müteceviz altı sene yatacak

Urlada şoför Musa efendinin altı yaşındaki oğlu Cezmiye teca-vüz eden kahveci İbrahim, Ağır ceza mahkemesinde yedi sene ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Maznunun yaşı küçük olduğu için cezasının dört sene tenziliyle üç seneye mahkûm olmuştur.

Mardin civarında bir kamyon devrildi

Mardin 21 (Hususi) — Geçen gün Mardinden Savura giden bir yolcu kamyonu yolda devrilerek içerisindeki yolculardan bir kişi, kafası ezilmek suretiyle çok feci bir surette ölmüştür. İki kişi yara-

Selimiyyede Fırka Satınalma komisyonundan:

Selimiyyedeki kıt'at ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı yazılı beş kalem erzakın hizalarında gösterilen günlerde kapalı zarf usulüyle ihaleleri yapılacaktır. İstekliler yazılı günlerde muvakkat teminatlarıyla birlikte teklif mektuplarını alarak Selimiyyedeki Fırka Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri lâzımdır. Arzu edenler bu erzaka ait şartnameleri daha evvel komisyonunda görürebilirler. (5055)

Cinsi	Miktarı	Teminatı muvakkatı lira	Ihale günü
Yulaf	160000	6000	13 - 9 - 934 saat 14
Kuru ot	330000	1113	15 - 9 - 934 " 14
Odun	1075000	1007	16 - 9 - 934 " 14
Saman	275000	516	17 - 9 - 934 " 14
Un	310000	1766	18 - 9 - 934 " 14

Balıkesir Vilâyeti Daimî

Encümeninden :

Ayvalık - Altınova yolunun 6+588—8+765 inci kilometreleri arasında şartname ve keşifnamesi mucibince yapılacak tesviye turabiye ve Kaldırım inşaatı 10 - Eylül - 934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulüyle ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur.

Bu inşaatın bedeli keşfi 8305 lira 67 kuruştur. Münakasaya Liyakati fenniyesi baş mühendislikçe tasdik edilenlerin iştirak mes'uliyetleri ile çalışacaklar. Ehliyet vesikası ve Ticaret vesikası ibraz edenler kabul olunacak ve bu vesikalar yevmü ihaleden ilâkal sekiz gün evvel baş Mühendisliğe ibraz edilmiş bulunacaktır. Talip olanların bu vesaik ile beraber yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarıyla yevmi mezkûrda ve vakti muayyeninde usulü dairesinde Encümeni vilâyete. Fazla malûmat almak isteyenlerin daha evvel baş mühendisliğe veya Encümeni vilâyet kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. (5043)

Edirne Vilûyeti Daimî

Encümeninden :

Edine Memleket hastanesinin 1500 lira muhammen bedelli 164 kalem edviye ihtiyacı 19 - 9 - 934 Çarşamba günü saat 15 te ihalesi yapılmak üzere münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin şeraiti öğrenmek ve edviye ihtiyacı listesini görmek üzere Edirne Vilâyet Daimî Encümenine İstanbul'da Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğüne müracaatları ve muayyen gün ve saatte depozitoları ile beraber Vilâyet Daimî Encümenine gelmeleri ilân olunur. (5044)

Galata ithalât Gümrüğü müdürlüğünden :

Adet

8000 Granit parke taşı

Yukarıda yazılı 8000 küsür granit taşları 5 - 8 - 934 tarihinden itibaren açık artırma suretiyle satılıktır. İsteklilerin 24 - 8 - 934 Salı günü saat 17 ye kadar Satış Komisyonuna müracaat etmeleri. (4416)

Devlet Demir yolları ilânları

İdaremez için pazarlıkla satın alınacak olan Elektrik malzemesi, matbaa kâğıdı, Çam kereste ve alâ cins karton bitüme gibi (21) kalem muhtelif eşyanın 29 - 8 - 934 Çarşamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. İsteyenlerin mezkûr saatte mağazaya müracaatla tahriren teklifte bulunmaları ve mağaza dahilinde asılı listede (X) işaretli malzeme için nümune getirilmesi ve nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (5063)

Istanbul Posta ve Telgraf Baş Müdürlüğünden :

1 — Haftada karşılıklı üç sefer yapılması, yazın otomobil kışın icabına göre hayvan ve kızak gibi vasıtalar ile naklolunması meşrut aylığı 787 lira eski bedelli Trabzon - Bayburt arası postası biri eskisi gibi ve diğeri denk postasile birleştirilmek suretiyle iki şekilde ve kapalı zarf usulüyle münakasaya konmuştur.

2 — Münakasa Ağustosun 13 üncü pazartesi gününden itibaren yirmi gündür.

3 — Birinci şekle göre gitme ve gelme 650 şerden her seferde 1300 kilo, ikinci şekle göre yine gitme gelme binerden iki bin kilo yük taşınacaktır.

4 — Bu nakliyat için beheri 1500 kilo ağırlığı taşıyabilecek dört otomobil buldurulacaktır.

5 — Kararlaşacak bedellere göre idare lehine görülecek şekil tercih olunmak üzere ihale Eylülün birinci Cumartesi günü

Torbalıda Kasayı olduğu gibi çalmışlar

Izmir (Hususi) — Torbalının Tepeköy mahallesinde oturan keresteci Mustafa efendinin mağazasına giren hırsızlar mağazada mevcut elli kilo ağırlığındaki kasayı çalmışlardır.

Kasanın o civara götürülen bir otomobil veya kamyonla Izmire getirildiği ve kırılarak içindeki para ve sairenin çaldığı tahmin edilmektedir.

Kasanın içinde beş tane beşer liralık, iki tane onar liralık, yirmi sekiz tane birer liralık evrakı nakdiye ile iki lira bozuk para, bir yevmiye, bir hatıra defteri ve bir tapu senedi, dört gümüş kaşık ve bir de çatal vardır.

Hırsızların Izmire gelmiş olmaları muhtemel bulunduğundan zabıtaca takibata başlanmıştır.

Zaro ağının halefi

Adana (Hususi) — Mardinin köylerinden birisinde Hacı Boz ağa namında bir adam vardır. Mi-

Yanlışlıkla Bir karı kocayı vurdular

Tarsusun Adanalı oğlu köyü civarında Yeniköy mevkiinde bir karı koca öldürülmüştür. Maktuller Tarsusun Ömerli mahallesinde oturan Molla Ali efendi ile zevcesi Hamide hanımdır. Bunlar hava tebdili için Adanalı oğlu köyüne gitmişlerdi.

Akşam çardakta otururlarken birkaç silâhlı kendilerine ateş etmiş ve sonra bunlar savuşmuşlardır.

Jandarma derhal tahkikata başlamıştır. Jandarma İbrahim oğlu Emin ve Ahmet ile Saim isminde üç kişiyi yakalamıştır. Şahitler silâh seslerinden sonra kaçanların bunlar olduğunu teşhis etmişlerdir. Bunun üzerine üç katil cürümlerini itiraf etmişlerdir.

Katiller, düşmanları bulunan Sadık efendiye ateş etmek istediklerini, işte bir yanlışlık olduğunu söylemişlerdir. Kendileri adliyeye verilmişlerdir.

habilerin tenkilinde bulunmuş! Şimdi 154 yaşında olduğu halde

En Nefis
Limon çiçeği kolonyası
Şişesiz satış fiyatı
Litresi **100** Kuruş
" **160** "
" **220** "

Sirkeci Mühürdar zade hanı No.
19 Şükûfe İtiryat imalâthanesi
Telefon: 23074

Mobilya münakasası

Nafia Vekâletinden:

Yeni inşa edilmekte olan Vekâlet binasının muhammen bedeli 40.000 lira olan Mobilya, Mefruşat ve tesisatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 5 Eylül 934 Çarşamba günü saat 15 te Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğü makamında yapılacaktır.

Taliplerin tekliflerini cari seneye mahsus Ticaret Odası vesikası ve 3000 liralık teminat mektubu ile birlikte münakasa saatinden evvel Komisyon Riyasetine vermeleri icabeder.

Talipler bu husustaki şartnameleri (40) lira mukabilinde Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden satın alabilirler. (4633)

Denizyolları İşletmesi

Müdürlüğünden:

Izmir sergisini ziyaret etmek isteyenlere kolaylık olmak üzere Gülcemal vapurile icrası mukarrer olan hususî tenezzüh seferine ait biletlerin Cuma günü dahi Karaköy acentahanesinde satılmakta olduğu ilân olunur. (5076)

Istanbul mintaka San'at mektebi müdürlüğünden:

Mektebimizde Eylül 934 mezuniyet ve ikmal imtihanlarına 1-9-934 tarihinde başlanacak ve 20-9-934 tarihinde bitecektir. İkmale kalmış talebenin 1-9-934 de Mektepte hazır bulunmaları lâzımdır. İkmal imtihanları esnasında basta olduklarını Tabip raporile; isbat etmeyenler sınıfta ipka bırakılırlar. Derslere 1-10-934 tarihinde başlanacaktır. Sınıf geçmiş olanlar, 1-10-934 tarihinde mektepte hazır bulunacaklardır. (4645)

Istiklâl Lisesi müdürlüğünden

- 1 - İlk, Orta ve Lise kısımlarına kız ve erkek leylî ve neharî talebe kaydına başlanmıştır.
 - 2 - Kayıt için Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat ondan on yediye kadar müracaat edilebilir.
 - 3 - Bakalorya ikmal imtihanlarına 1 Eylülde, sınıf ikmal imtihanlarına da 22 Eylülde başlanacaktır.
 - 4 - İstiyenlere, mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.
- Adres: Şehzadebaşı, Polis merkezi arkası. Tel. 22534
2007

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan

24 ton Dizel Yağlama Yağı: Kapa' zarfla münakasası 25 Ağustos 1934 Cumartesi günü saat 14 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 24 ton Dize yağlama yağı 25- Ağustos - 1934 Cumartesi günü saat 14 de kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini görmek ve almak isteyenler her gün ve münakasaya gireceklerin de o gün ve saatte usulü dairesinde kapatılmış teminat ve teklif mektupları ile Kasımpaşada kâin Komisyona müracaatları. (4337)

DIŞ DOKTORU

Übeyt Sait

Fatih Karagümrük Tramvay
durağı No. 4

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Bahrâli Anıka caddesi No. 60
Telefon 2256

Kumbara Sahipleri!

1 Eylül 934 ... tarihine kadar Bankada asgarî yirmi beş lira yatırmış olmalısınız!

25

TEŞRİNİEVVEL

1

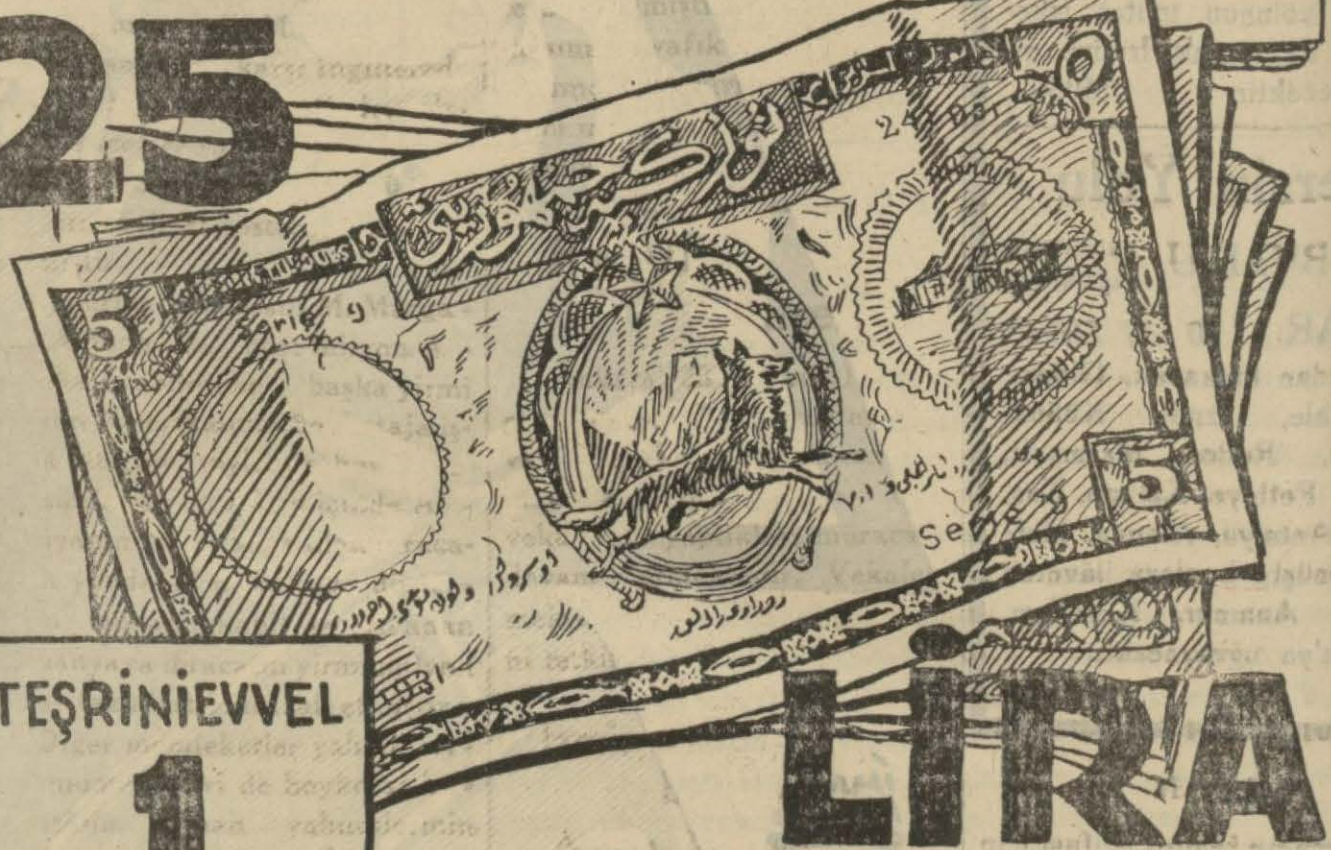
PAZARTESİ

Muhase

EYLÜL

1

CUMARTESİ

1 Teşrinievel 934 kumbara keşidesinde talihlerini denemek isteyenler Bankada asgarî 25 liralari bulunması lâzım geldiğini unutmamalıdır.

Senede 10.000 lira mükâfat

— Türkiye İş Bankası —

Istiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

- 1 - İlk, Orta ve Lise kısımlarına kız ve erkek leylî ve neharî talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - Kayıt için cumartesi, pazartesi ve çarşamba günleri saat ondan 17ye kadar müracaat edilebilir.
- 3 - Bakalorya ikmal imtihanlarına 1 Eylülde, sınıf ikmal imtihanlarına da 22 Eylülde başlanacaktır.
- 4 - İstiyenlere, mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı, polis merkezi arkası. Tel. 22534

Türkiye iş bankası Istanbul şubesinden:

Bankamızın onuncu kurulma senesi gününü takibeden 27 Ağustos 1934 pazartesi günü merkez ve bilûmum şubelerimizin kapalı bulunduğunu muhterem alâkadarlarımıza arz ederiz.

Türkiye İş Bankası
Istanbul şubesi

Yüksek Deniz ticaret mektebi müdürlüğünden:

- 1 - Mektep tali ve yüksek olmak üzere beş senedir. Leyli ve meharî talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - Mektebin yalnız tali birinci sınıfına talebe alınır ve bunların da orta mektep mezunu ve on sekiz yaşından büyük olmamaları meşhurdur.
- 3 - Kayıt muamelesi için Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri müracaat edilmelidir.
- 4 - Taliplerin mektep müdüriyetine hitaben yazacakları istidat namelerine hüviyet cüzdanlarını, aşî kâğıtlarını, mektep şahadetnamesini ve tasdiknamelerini ve polisçe musaddak hüsnühal ilmühaberlerini ve velilerinin muvazzah adres ve tatbik imzalarını ve dört adet vesikalık fotoğraflarını raptetmeleri lâzımdır.
- 5 - Kayıt muamelesi 16 Eylül 1934 Pazar gününe kadardır. Taliplerin muayenesi sıhhiye için yevmi mezkûra müsadif Pazar günü saat dokuzda bizzat mektepte bulunmaları lâzımdır. (3858)

Osmanlı bankası

İ L A N

Osmanlı Bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu davairi, zaffer bayramı münasebetiyle Ağustosun otuzuncu perşembe günü kapalı bulunacaktır.

Dr. İnan Sami

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve intilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşidir. Divanyolu

Sultan Mahmut türbesi No. 189
(1563)

Sahibi: MEHMET ASIM

Neşriyat müdürü: Refik

VAKIT Matbaası - İstanbul

Osmanlı Bankası

Türk Anonim Şirketi, — Tesis tarihi: 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirleri ile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri.. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.